Dziś 12 stron

Cena egz. 10 gr.

KURJER ZACHODNI

KRAKÓW
Św. Anny 12.
Biblioteka Jag

»ISKRA«

ROK XXIX | Niedziela 1 maja 1938 r. | Nr. 118

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61073 | P.K.O. 302.712 | Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową zł. 2.50

ś. p.

HUGON OCHMANN

CZŁONEK ZARZĄDU NASZEJ SPÓŁKI,

zmarł niespodziewanie w dniu 30 kwietnia 1938 r.

Śmierć tak zacnego i oddanego współpracownika zaskoczyła nas niezmiernie, odszedł od nas Człowiek wielkich zalet serca i umysłu, który przez dłuższe lata rzetelnej i uczciwej pracy oddał Spółce niepospolite zasługi.

2188

Górniczo-Przemysłowa Spółka Akcyjna „DOBIESZOWICE"

Guido Hr. Henckel Donnersmarck, przewodniczący Rady Nadzorczej

40 nowych członków Rady naczelnej OZN

Demagogia b. premiera Kozłowskiego

na posiedzeniu Koła parlamentarnego OZN

WARSZAWA, 30.4. (tel. wł.) Dziś przed południem odbyło się posiedzenie koła parlamentarnego OZN, w którym udział wziął również szef Obozu gen. Skwarczyński.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego głos zabrał poseł Dudziński i odczytał imieniem swoich kolegów z grupy „Jutro Pracy" list, jaki grupa ta wystosowała do generała Skwarczyńskiego, motywując swoje wystąpienie z koła.

Z kolei głos zabrał senator Leon Kozłowski, **który począł odczytywać przemówienie, zawierające niezwykle silne ataki na obecne kierownictwo OZN w sprawach agrarnych, socjalnych, religijnych, wewnętrznych, młodzieżowych i t. d.**

Niesłychany ten atak na OZN przerywany był okrzykami ze strony zebranych wyrażających swoje najwyższe oburzenie.

Wobec insynuacyjnego charakteru przemówienia przewodniczący senator Dąbkowski odebrał głos senatorowi Leonowi Kozłowskiemu, b. premierowi, — który z przemówienia swego zdążył zaledwie kilka zdań odczytać i opuścił salę ze słowami „opuszczam wasze grono"

Z kolei głos zabrał szef OZN generał Skwarczyński, który w dłuższym przemówieniu podkreślił oblicze tych, **którzy wbrew oczywistemu i faktycznemu stanowi rzeczy powołują się na stanowisko Wodza Naczelnego i deklarację lutową w swoich obłudnych atakach na OZN, aczkolwiek jest rzeczą powszechnie wiadomą, że w tych sprawach stanowisko Wodza Naczelnego jest znane i niezmienne, oraz że OZN stoi niewzruszenie na stanowisku deklaracji lutowej.**

Po przemówieniu generała Skwarczyńskiego przystąpiono do dalszego porządku obrad, dyskutując nad sprawą porządku dziennego nadzwyczajnej sesji, która zwołana zostanie w czerwcu oraz nad zagadnieniami pracy OZN w terenie.

W sprawach tych zabierało głos kilkunastu mówców.

Na posiedzeniu upoważniono prezydium koła do przedstawienia rządowi stanowiska koła w sprawie porządku obrad nadzwyczajnej sesji parlamentarnej. Dalej mówcy podkreślali zgodnie konieczność wzmożenia prac w terenie.

Ustalono m. in., że wyniki i warunki prac w terenie będą komunikowane specjalnemu referatowi, który powołany zostanie przez zarząd koła. Ponadto uchwalono powierzyć zarządowi koła przedyskutowanie i ustalenie stosunków członków koła do grup regionalnych.

Na zakończenie posiedzenia szef Obozu wygłosił krótkie przemówienie, wzywając zebranych do intensywnej pracy w terenie.

RADA OBOZU ZJED. NAROD.

WARSZAWA, 30.4. (tel. wł.) Dziś rano zebrała się rada Obozu Zjednoczenia Narodowego na pierwsze posiedzenie. Obrady, które trwały dwie godziny nosiły charakter czysto porządkowy. —

Na posiedzeniu do 80 członków Rady mianowanych przez szefa OZN generała Skwarczyńskiego, których liczba ostatnio spadła do 77 dokooptowała Rada 40 dalszych członków.

Ponadto Rada przyjęła regulamin oraz postanowiła **odbyć trzydniową sesję poświęconą zagadnieniom programowym i organizacyjnym. Sesja ta odbędzie się w dniach 19, 20 i 21 maja.**

O ostatnich wypadkach na terenie koła parlamentarnego OZN nie było na posiedzeniu Rady mowy.

Nie uzupełniono również składu Rady przez wyznaczenie następców na trzy miejsca opróżnione na skutek rezygnacji posła Hoppego, Marii Rodziewiczówny i Jana Dębskiego. Weszli oni do Rady z nominacji szefa Obozu Zjednoczenia Narodowego, a więc następcy będą również powołani w drodze nominacji gen. Skwarczyńskiego.

Kto wszedł do Rady naczelnej z kooptacji

1) Budzyński Jerzy, działacz niepodl. i społ., Warszawa, 2) Chodorowski Michał Zenon, rzemieślnik, prezes Izby rzem. Lublin, 3) Chmielewski Mieczysław, adwokat, działacz społ. Katowice, 4) Dąbrowski Włodzimierz, notariusz, wicemarsz. Sejmu Śl. Katowice, 5) Gałdziński Stanisław, robotnik, Warszawa, 6) Jakubski Antoni, doktór, prof. Uniw. działacz społ. Poznań, 7) Jankowski Wiktor, rzemieślnik, Wilno, 8) Katelbach Tadeusz, publicysta, Warszawa, 9) Konkiewicz Roman, doktór, lekarz, przew. Izby lekarskiej, Poznań, 10) Kujawska Maria, doktór, działaczka społ., Katowice, 11) Łukaszewiczowa Hanna, działaczka społ., Warszawa, 12) Marek Jakub, wiceprzew. Izby rzem., Warszawa, 13) Michalewski Jerzy, kupiec, działacz społ., Gdynia, 14) Milli Jan, major dypl. w s. s., działacz społ. Kraków, 15) Nawrocki Jan, inżynier, dyr. szkoły rzem., Kraków, 16) Norwid-Neugebauerowa Wanda, senatorka, działaczka społ., — Warszawa, 17) Ostrowski Stanisław, doktór, poseł na Sejm, prezes, prez. m. Lwowa, 18) Ołdakowski Jerzy, działacz niepodl. i społ., prezydent m. Pińska, 19) Orlowski Leopold, rolnik, działacz wiejski, pow. Rohatyn, 20) Ostafin Józef, inżynier prof. szkoły roln., poseł na Sejm, pow. Krosno, 21) Kazimierz Rouppert, doktór, prof. Un. Jagiel., — Kraków. 22) Raabe Zygmunt, rzemieśl. prezes Izby rzem., Łódź, 23) Sowiński Zygmunt, inż. poseł na Sejm, prezes Izby przem. handl., Sosnowiec—Zawiercie, 24) Sarnecki Adolf, b. inspektor szkolny, poseł na Sejm, Słonim, 25) Solecki Adam, rolnik, działacz wiejski, — Trembowla. 26) Piekarska Wanda, działaczka społ., Warszawa, 27) Stebelski Adam, historyk, działacz społ., Warszawa, 28) Tomaszewski Erazm, osadnik wojskowy, Łuck, 29) Zakrzewski Władysław, rzemieślnik, prezes Izby rzem. Poznań.

Posiedzenie Rady wojewódzkiej w Kielcach

Pod przewodnictwem wojewody kieleckiego dr Dziadosza odbyło się wczoraj posiedzenie Rady wojewódzkiej. Na wstępie sprawozdanie z działalności władz administracji ogólnej na obszarze woj. kieleckiego za rok ubiegły złożył woj. dr Dziadosz.

Po dyskusji nad sprawozdaniem i wysłuchaniu opinii rady co do ogólnych potrzeb województwa, wygłoszone zostały referaty: wizytatora p. Witkowskiego na temat „Potrzeby gospodarcze kraju a szkolnictwo handlowe", naczelnika wydziału zdrowia w urzędzie wojewódzkim kieleckim dr Dziewulskiego na temat „Stan sanitarny i organizacja służby zdrowia w najbliższym roku na terenie COP" oraz nacz. wydz. komunikacyjno-budowlanego inż. Kowalewskiego pt. „Wytyczne gospodarki drogowej i budowlanej na rok 1938-39".

Dr. WITOLD WASILEWSKI

LEKARZ

przeprowadził się

na ul. 3 Maja 35 parter

tel 62752.

2018

A więc wieczorem, w południe i rano

Książęce Piwo Tyskie

pijmy żwawo!

1569

Sensacyjne kulisy procesu loży „Ogniwo“

Prokurator aresztuje drugiego prokuratora w masce

Adwokat Jakub Muszkat z Warszawy, skazany na 3 lata więzienia za ukrywanie dezertera, Alfreda Zielonego, który był zwierzchnikiem Muszkata w loży masońskiej „Ogniwo“, został wypuszczony z więzienia za kaucją 5000 zł. którą zebrali jego koledzy.

Dopiero teraz wychodzą na jaw niezwykle sensacyjne szczegóły śledztwa, ujawnione na procesie Muszkata, a dotyczące organizacyj lóż masońskich w Polsce.

Loża „Ogniwo“ była częścią wielkiej loży, obejmującej 9 organizacyj masońskich w Poznaniu, Bydgoszczy, Łodzi, Inowrocławiu i Warszawie. Organizacja ta nie liczyła się nigdy z interesami państwa, co stwierdzone zostało na procesie Muszkata.

PRZYSIĘGA PRZY KOŚCIOTRUPIE.

Przyjmowanie nowego „brata“ odbywało się według następującego ceremoniału. Musiał on być ubrany we frak i białe rękawiczki. Zawiązywano mu oczy i wprowadzano do ciemnej sali, — gdzie zakładano mu łańcuchy, wyjęte z „katedry“. „Mistrzem katedry“ w „Ogniwie“ był właśnie Zielony, ukrywający się przed służbą wojskową. **Związanego łańcuchami kandydata — jak to już pisaliśmy — prowadzono przed katafalk, na którym leżał kościotrup i przy zapalonym łuczywie mistrz miał przemowę do niego.**

Następnie chowano kościotrupa, zdejmowano łańcuchy i przepaskę z oczu kandydata, który składał potem przysięgę na dochowanie tajemnicy loży i wspieranie braci w każdej potrzebie.

Świadkowie stwierdzili na procesie, że do loży „Ogniwo“ przyjeżdżali różni dygnitarze masonerii zagranicznej, a mianowicie Palenius ze Szwecji, Opel ze Szwajcarii, Szalmach z Gdańska i inni. Wysoką figurą w tej loży był Wolf Włodzimierz Szapiro, kierownik firmy „Plutos“. W firmie tej na wszystkich wyższych stanowiskach pracowali wyłącznie członkowie loży masońskiej.

KOŚCIOTRUP NA KATAFALKU

W czasie przewodu sądowego prokurator w odpowiedzi na wykrętne zeznania świadków i oskarżonych, zaczął — składać na stole sędziowskim dowody rzeczowe, zabrane z loży przy ul. Poznańskiej. Były tam fotografie „sali katedry“, „pisma św.“ i wreszcie fotografie kościotrupa na katafalku.

PROKURATOR W MASCE

Największą jednak sensację stanowi teraz dopiero ujawniony fakt, dotyczący jednego z zebrań członków loży „Ogniwo“.

Zebranie odbywało się w maskach. W pewnej chwili rozlega się ostre pukanie do drzwi i rozkazujący głos woła: „Policja! W imieniu prawa otworzyć!“

Wśród zebranych zapanowała niesłychana konsternacja. **Na salę wkracza prokurator Piotrowski, w asyście komisarza policji p. S. i oddziału policji.** Pada rozkaz zdjęcia masek, co członkowie loży, acz wielce niechętnie, czynią. **Jeden z nich ociąga się, aż wreszcie oświadcza, że on maski za nic w świecie nie zdejmie.**

Wówczas prokurator Piotrowski zagroził użyciem siły osobnikowi, który za wszelką cenę pragnął zachować swoje incognito. **W tych warunkach tajemnicza osoba zdejmuje maskę i ku zdumieniu przybyłych ukazuje się oblicze prokuratora Lilienfeld-Leniewskiego.**

Szczegółem nie pozbawionym pikanterii jest fakt, według krążących w stołecy wersyj, że właśnie p. Lilienfeld-Leniewski miał sobie powierzoną sprawę śledztwa przeciwko loży „Ogniwo“. **W ciągu 24 godzin po nieszczęsnym spotkaniu 2-ch prokuratorów w takich niezwykłych okolicznościach, p. Lilienfeld-Leniewski przeszedł na emeryturę.**

Marszałek Smigły-Rydz

NA ODPOCZYNKU

WARSZAWA, 30.4 (Tel. wł.) Marszałek **Śmigły-Rydz wyjechał w dniu dzisiejszym na kilkodniowy wypoczynek.**

List gen. Skwarczyńskiego

DO MARII RODZIEWICZÓWNY

WARSZAWA, 30.04 (Tel. wł.) W odpowiedzi na list p. Marii Rodziewiczówny, w którym zgłosiła ona wystąpienie z OZN, szef OZN wystosował do znakomitej pisarki list następujący:

Wielmożna Pani!

Z przykrością przyjmuję do wiadomości rezygnację pani z Rady naczelnej OZN.

Zmuszony jestem stwierdzić, że motywy przytoczone przez Panią, nie są dla mnie zrozumiałe. Nie widzę bowiem żadnej sprzeczności między składem Rady naczelnej OZN a wymienionymi przez panią 5 zasadami, którym i ja na równi z Panią hołduję. Nie widzę również, by tępienie przeze mnie warcholstwa w czymkolwiek zasady te naruszało.

Pozwalam sobie wyrazić nadzieję, że rozwój prac OZN skłoni Panią w przyszłości do zmiany zajętego stanowiska.

Z głębokiem poważaniem

Stanisław Skwarczyński
gen. bryg.

Za kulisami przedsiębiorstw z obcym kapitałem

Przesilenie w zakładach Ostrowieckich

Ustąpienie pp. J. Zychlińskiego i A. Wierzbickiego

Wczorajszy „Wieczór Warszawski“ zamieścił poniższy list:

„Trust Metallurgique z siedzibą w Brukseli listem z dn. 11 bm. podał do wiadomości Członka Zarządu Zakładów Ostrowieckich S. A. p. Andrzeja Zalewskiego, że reprezentanci Trustu w Radzie Nadzorczej Zakładów Ostrowieckich, na zebraniu Rady po Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszów, będą głosowali przeciwko powołaniu p. A. Zalewskiego do Zarządu. Prezes Rady Nadzorczej Zakładów Ostrowieckich p. Frere przesłał odpis tego listu wszystkim członkom Rady i Zarządu.

Zgodnie ze statutem Ostrowca, powołanie Zarządu należy do kompetencji Rady Nadzorczej, a z natury rzeczy jest to najważniejsza i najodpowiedzialniejsza atrybucja Rady. Przytoczona zaś wyżej decyzja Trustu „Metallurgique“, która z góry w sposób bezapelacyjny przesądziła o stanowisku reprezentantów Trustu w Radzie Nadzorczej Ostrowca, uniemożliwia Radzie, jako ciału zbiorowemu, oparcie swej uchwały na wszech stronnym rozważeniu i przedyskutowaniu tego zagadnienia, gdy tymczasem nie Trust Metallurgique, lecz Rada Ostrowca ponosić będzie i moralną i prawną odpowiedzialność za zorganizowanie Zarządu Spółki.

P. L. Frere, Prezes Rady Nadzorczej Ostrowca, który w Trust Metallurgique pełni funkcje Administratora — „Delegue“, nie uważał za właściwe odbyć uprzednio nawet konsultacji w tej sprawie z Wiceprezesami Rady Nadzorczej Ostrowca, pp. J. Żychlińskim i A. Wierzbickim.

W tych warunkach, niżej podpisani Członkowie Rady Nadzorczej Zakładów Ostrowieckich S. A. składają swoje mandaty w ręce Walnego Zgromadzenia z oświadczeniem, że ponownego wyboru przyjąć nie mogą, nie będąc w stanie ponosić odpowiedzialności za bieg spraw przedsiębiorstwa; jednocześnie zaś uważają za swój obowiązek dać świadectwo prawdzie, stwierdzając, że w dotychczasowym świetnym rozwoju i prosperacji Zakładów Ostrowieckich właśnie praca p. Dyrektora Zalewskiego odegrała pierwszorzędną rolę.

Warszawa, dnia 29 kwietnia 1938 r.

J. Żychliński, A. Wierzbicki, M. Hofman.

W Zakładach Ostrowieckich zaangażowane są kapitały krajowe i zagraniczne, z przewagą tych drugich. Jak wynika z powyższego listu, przedstawiciele kapitałów polskich nie tylko złożyli piastowane mandaty we władzach towarzystwa, ale odmawiają także współpracy na przyszłość.

Powodem zewnętrznym jest osoba dotychczasowego dyrektora p. A. Zalewskiego, którego grupa belgijska nie chce nadal widzieć na tym stanowisku. W istocie rzeczy konflikt jest głębszy. P. Zalewski i przedstawiciele kapitału polskiego, w osobach pp. A. Wierzbickiego i J. Żychlińskiego, nie godzą się na linię gospodarki, reprezentowaną przez większość belgijską, która patrzy na tę gospodarkę z punktu widzenia ściśle finansowego, a więc pragnie przede wszystkim ,aby Zakłady Ostrowieckie dawały jak największe zyski.

Natomiast grupa polska, zgodnie z ogólną tendencją rozwojową przemysłu polskiego w chwili obecnej, pragnęła pchnąć Zakłady w kierunku inwestycyjnym i co zatem idzie znacznego rozszerzenia produkcji, a także i zatrudnienia. Konflikt tych dwóch stanowisk spowodował poważne przesilenie personalne w Zakładach Ostrowieckich. Dalszy ciąg przesilania rozegra się na walnym zgromadzeniu spółki.

H. RABL 96)

POŻAR W LONDYNIE

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

— Usposobienie na rynku jest wprost paniczne, podobno tak fatalnie jeszcze nie było — ciągnął Bevergen. — I jak na złość ze wszystkich stron napływają wiadomości o wyjątkowo sprzyjającej pogodzie. Zbiory się zapowiadają rekordowe, gdy przy takiej koniunkturze powinny być poniżej średnich. Ciekawym co będziemy robili z pieprzem?!... Bounders się starał o wprowadzenie restrykcyj... — pomyślał, że to określenie może być dla niej niezrozumiałe, więc dodał — to jest przymusowe ograniczenie produkcji... Ma słuszność niewątpliwie, projekt jest dobry, celowy, tylko... był zawsze trudny do przeprowadzenia, a teraz, gdy Boundersa zwolnili ze stanowiska dyrektora Banku Zachodniego, ten projekt stał się nieaktualny. Muszę wyjechać natychmiast i postarać się o to, by skłonić innych plantatorów do dobrowolnego ograniczenia uprawy pieprzu. Każda chwila jest droga, jeśli się spóźnię, to cały rok będzie stracony. Chciałbym wyjechać jutro rano, rezygnuję nawet z parudniowego zatrzymania się w Amsterdamie i Rotterdamie, aby być jak najprędzej w domu, może się da jeszcze coś zrobić.

Czekał.

Konstancja nie odpowiadała. Obstawała widocznie przy zamiarze pozostania w Londynie.

Westchnął, przeszedł się ociężale po pokoju, zatrzymywał się raz po raz przed nią w nadziei, że usłyszy wreszcie choć jedno słowo, wytłumaczenia, dlaczego nie chce wyjeżdżać.

A jednak ten młody człowiek już się nie pokazał — rozmyślał — i w ogóle gdzieś znikł.

* * *

Marek czatował pod hotelem „Excelsior“.

Ujrzał panią van Bevergen, gdy wyszła z hotelu, udając się na spotkanie z Hedą.

Tak długo i usilnie prosił ją, by poświęciła mu trochę czasu, że Konstancja uległa ostatecznie i zatelefonowała do Hedy, zawiadamiając go, że spóźni się nieco.

— Przyszedł do mnie pan Łętowski — dodała. — Mam wrażenie, że to dotyczy Janka. Potem ci powiem, o co chodziło.

Przypuszczała, że się Heda zaniepokoi i poprosi, by zapytała dziennikarza, co się stało i powiedziała mu natychmiast.

Jednak Heda tego nie zrobił. Wywnioskowała z tonu jego głosu, że był zmartwiony zwłoką, reszta go mało interesowała.

Powiesiła słuchawkę i jeszcze kilka chwil stała w zamyśleniu. Nowy dowód miłości przestraszył ją i napełnił jednocześnie uczuciem głębokiej radości: — O Janku zapomniał. Nawet o Janku!...

Marek stał przed kabiną telefoniczną i patrzał na Konstancję przez oszklone okienko. Widział jak nakręcała tarczę, jak zaczęła mówić; spostrzegł, że w tym momencie jej twarz się ożywiła nagle, jak gdyby rozjaśniona z wewnątrz ciepłym światłem.

Po chwili wyszła z kabiny.

— Chciałem powiadomić panią osobiście — rzekł Marek, wręczając jej kartkę. — To jest adres Janka i mój.

— Pan się przeniósł do innego hotelu? Dlaczego?

— To mi bardziej odpowiadało ze względu na warunki pracy — oświadczył Marek. Nie przyszło mu nic innego do głowy, więc powtórzył to samo, co w swoim czasie oświadczył chłopakowi. Podniósł oczy na Konstancję i osądził, że jej musi powiedzieć prawdę. — Właściwie... przyczyna była inna... — zaczął ostrożnie, jąkając się nieco. — Nie wiem, jak się stało, ale pan van Bevergen dowiedział się, gdzie mieszkam. Był u mnie, zostawił bilet wizytowy z prośbą, abym się z nim porozumiał przez telefon... Nie wiem, co to znaczy, proszę pani. Nie rozumiem zupełnie, w jakiej sprawie mnie poszukiwał... Może coś w związku z Jankiem... W każdym razie przeniosłem się na wszelki wypadek do innego hotelu... — Zauważył, że zbladła. — Czy pani jest pewna, że nie dała żadnych powodów do tych poszukiwań?

(C. d. n.)

Dawniej i dziś

DZIEŃ 1 MAJA

Dzień 1 maja zmienia coraz bardziej swój charakter. Narodził się z doktryny marksistowskiej walki klas, narodził się w okresie wybujałego egoizmu kapitalistycznego, nie kontrolowanego i często w działaniu swym szkodliwego z punktu widzenia narodowego.

„Dzień 1 maja" w swym czerwonym charakterze narodził się ze światopoglądu materialistycznego i internacjonalnego. Doktryna, która miała dać ludzkości sprawiedliwość społeczną, realizowana praktycznie w Rosji sowieckiej, stała się

synonimem największej niesprawiedliwości i niewolnictwa?

I dla tego, gdy doktryna marksistowska nie wytrzymała próby życia i zbankrutowała, gdy hasło walki klas staje się coraz bardziej nieistotne, a miejsce tego hasła zajmuje idea solidaryzmu społecznego, gospodarczego i politycznego, gdy państwo skutecznie hamuje egoistyczne zapędy kapitalistyczne regulując ustawowo stosunek pomiędzy pracodawcą i pracownikiem, gdy materialistyczny i internacjonalny światopogląd ustępuje przed samowiedzą narodową —

dzień 1 maja przestaje być tym, czym był ongiś.

Paradoksem może się wydawać takie twierdzenie, iż obchody pierwszomajowe przed laty były sympatyczniejsze, aniżeli dzisiaj. A jednak tak. Były one sympatyczniejsze dlatego, że ożywiały je entuzjazm i szczera wiara w ideały. Cechował je bunt i protest przeciwko krzywdzie, niesprawiedliwości, uciemiężeniu.

Dzisiaj — nie!

Dzisiaj obchody „pierwszomajowe" to starannie przygotowana, wyreżyserowana demonstracja polityczna, operująca hasłami demagogicznymi, nie znajdującymi uzasadnienia w rzeczywistości. Podpalacze świata, komuniści, używają tego dnia jako instrumentu mającego ułatwić im wywołanie rewolucji w świecie, **aby tym samym wzmocnić pozycję Rosji Sowieckiej. Agenci kominternowscy** w najrozmaitszy sposób współdziałają, aby „obchody pierwszomajowe" wypadły najokazalej i... najkrwawiej.

Dzień 1 maja przestał być dniem obrony praw robotnika. Przestał być dniem manifestacji na rzecz poprawy bytu robotnika. Stał się dniem — destrukcji i walki politycznej. Z tym nie kryją się już dzisiaj ani socjaliści, ani komuniści. I co do tego nie powinno mieć złudzeń całe społeczeństwo polskie

Przytaczaliśmy przed kilkoma dniami instrukcję kominternu na temat urządzania obchodów pierwszomajowych w Polsce. Jasno z nich wynika jakimi perfidnymi metodami komuniści dążą do wywołania anarchii w Polsce.

Gorącymi orędownikami są przeto urządzane manifestacje przez „jednolity front ludowy" w imię demokracji, sprawiedliwości społecznej. (Komu tu mówić o sprawiedliwości społecznej i o demokracji!), pięcioprzymiotnikowego głosowania, i t.d.

W Polsce, organizacją legalną, najbardziej bliską „frontowi ludowemu", a upierającą się przy urządzaniu obchodów **jakby się nic nie zmieniło w strukturze społeczno - gospodarczej** są socjaliści spod znaku PPS CKW. Inne organizacje rewidują swe stanowisko wobec tego „dnia", a nowe pokolenie robotnicze, nie wychowane w atmosferze doktryny marksistowskiej, nie podporządkowujące się nakazom międzynarodówek a uświadomione narodowo,

dzień ten traktuje jako święto pracy, jako symbol zwycięstwa ducha narodowego nad międzynarodową doktryną, jako święto godności i dumy świata pracy będącego fundamentem wielkości i potęgi Państwa.

Dzień 1 maja — w znaczeniu marksistowskim — niezadługo znajdzie się w lamusie przeżytków (może — przeżydków) — a w przyszłości obchodzić go będziemy, jako dzień **wyzwolin świata pracy z doktryny marksistowskiej.**

Dzisiejsze pochody ze znakami marksistowskimi — obserwować będziemy jako ostatnie kondukty na pogrzebie zbankrutowanej doktryny.

St. Ar.

Zgoda na Pszczynie

— CIOS dla POŚREDNIKÓW ŻYDÓW

Spadkobiercy ostatniego ordynata na Pszczynie ks. Henryk Pszczyński i Aleksander hr. Hochberg doszli z sobą do porozumienia w sprawach majątkowych

W najbliższym też czasie ks. Henryk Pszczyński, przebywający dotychczas stale za granicą, ma powrócić do Polski.

Osiągnięcie porozumienia między braćmi, spadkobiercami pana na Pszczynie, jest dotkliwym ciosem dla licznych pośredników żydowskich, którzy dotych czas kręcili się koło osoby Aleksandra hr. Hochberga. Pośrednicy ci bowiem **zostali odsunięci od osoby hrabiego.**

Na łamach prasy niemieckiej

Zabiegi zjednoczeniowe Niemców w Polsce

Akcja zjednoczeniowa ugrupowań niemieckich nie doprowadziła na razie do pożądanego przez inicjatorów wyniku wobec oporu ze strony t. zw. Jungdeutsche (młodoniemców).

Dla lepszego i bliższego wyjaśnienia charakteru, metod i celów kół, dążących do zjednoczenia grup i związków niemieckich rozproszonych na terytorium Polski, warto przeczytać odnośne enuncjacje przywódców niemieckich. W łódzkim dzienniku „Freie Presse" (17 kwietnia) opublikował wezwanie do zjednoczenia prezes niemieckiego związku ludowego w Polsce, b. senator A. Utta. Pisze on:

„Okres bierności ludu niemieckiego w Rzeszy, w Austrii i, jak się spodziewać chcemy, dla nas, żyjących za granicą, skończył się nareszcie. Niemcy, znajdujący się poza granicami swej ojczyzny, czuli się często bezradni i słabi. Teraz i dla nich zaświtała jutrzenka. Z wielkich wydarzeń ostatnich tygodni z mów Fuhrera i jego paladynów zaczerpnęli otuchę i wiarę".

„Piękny przykład dała nam właśnie wspólnota niemiecka w Czechosłowacji. Przywódcy poszczególnych organizacyj wyrzekli się swoich ambicyj i korzyści materialnych, programów partyjnych, wszystkiego, co stawało na drodze do zjednoczenia i poddali się kierownictwu Konrada Henleina. W ten sposób rozdarta, pozbawiona praw i uciskana — mniejszość niemiecka w Czechosłowacji stała się potężnym czynnikiem siły, — który absorbuje uwagę mocarstw i z którym muszą się liczyć gnębiciele niemieckości".

„Czy nie czas, byśmy, Niemcy w Polsce, nauczyli się na przykładzie naszych rodaków Sudeckich, jak należy budować wspólnotę ludową? Nie wystarcza podziw, jaki żywimy dla dzieła i czynów Fuhrera. Czynów trzeba!..."

„Wyrzućmy z naszego środowiska wszystkich prześladowców Schuschnigga! Lud nasz musi się zjednoczyć, jeśli chce żyć i działać. Idźmy więc za przykładem braci naszych z Niemiec, Austrii i Czechosłowacji, zbudujmy wreszcie niemiecką jedność w Polsce i przystąpmy do dzieła budowy wspólnoty ludowej".

W „Kattowitzer Zeitung" z 28 kwietnia pt. „Bund aller Deutschen" zamieścił artykuł wstępny dr. H. Kohnert. W artykule tym autor polemizuje z partią młodoniemiecką, która zajęła stanowisko opozycyjne wobec propozycji zjednoczenia. Pisze on:

„Ludność niemiecka w Polsce nie chce już słyszeć o małostkowych sporach wewnętrznych, potępia ona bezpłodną gadaninę w obliczu konieczności życiowych. „Współpraca" a nie jedność, o jakiej mówią młodoniemcy, nie prowadzi do pożądanego celu. Nie mamy już dzisiaj czasu do stracenia!"

„My ze swej strony przystąpimy do pracy zjednoczeniowej w Polsce, w myśl narodowo-socjalistycznych haseł i wytycznych".

Rzecznik patentowy
DR INŻ. M. KAUFMANN
Katowice, ul. Mielęckiego 10 — Tel. 315.00
Patenty na wynalazki, wzory, znaki towarowe i porady w zakresie ochrony przemysłowej. 2046

Przewodniczący wydziału

MŁODZIEŻY ZZZ PRZESZEDŁ DO OZN

Na posiedzeniu Wydziału Młodzieży R.I.O.K. dotychczasowy przewodniczący Zygmunt Ziółek — powiadomił Wydział, że Zarząd Główny R. I. O. K. — udzielił mu bezterminowego urlopu w sprawach natury osobistej. Poczynając od tego dnia, Zygmunt Ziółek w pracach Wydziału żadnego udziału nie brał.

W „Robotniku Polskim" z datą 1 maja br. ukazało się jego oświadczenie, w którym stwierdza swoje przystąpienie do Obozu Zjednoczenia Narodowego.

Wydział Młodzieży R.I.O.K. na posiedzeniu w dniu 28 kwietnia wykluczył Zygmunta Ziółka z Wydziału Młodzieży.

AMBASADOR RZECZYPOSPOLITEJ W BUKARESZCIE

Na zdjęciu — p. Roger Raczyński, mianowany pierwszym ambasadorem Rzeczypospolitej Polskiej w Bukareszcie, po podniesieniu Poselstwa do rangi Ambasad.

O poprawę bytu pracowników handlowych

Umowy zbiorowe znane były dawniej jedynie dla robotników, zatrudniających w przemyśle, czy to w drodze zwyczaju, czy też ustawodawstwa pracy. Jest to naturalna droga rozwoju umów zbiorowych, które najłatwiej było wywalczać i zawierać robotnikom, zatrudnionym w dużych masach w wielkich przedsiębiorstwach, robotnikom zorganizowanym, nawykłym do życia zbiorowego i solidarności.

Dobrodziejstwo umów zbiorowych w regulowaniu warunków pracy tak szybko jednak zostało ocenione przez najrozmaitsze czynniki, jak również i państwo że szybko zaczynają one obejmować i inne kategorie pracowników. Tak więc w Polsce już w 1919 r., a więc od początku istnienia niepodległego państwa ustawa rządowa wprowadziła umowy dobrowolne, lub przymusowe w rolnictwie, chociaż zdawałoby się, że produkcja w rolnictwie. rozbita na szereg drobnych nieraz warsztatów pracy, zatrudniających niewielkie ilości sił najemnych, najmniej się nadaje do zbiorowego regulowania warunków pracy. Okazało się jednak, że właśnie dla robotników rolnych, nie mogących się bronić przed wyzyskiem, z powodu trudności zorganizowania się, ustawa o umowach zbiorowych stała się dobrodziejstwem. Okazała się ona czynnikiem dodatnim również i dla pracodawców rolnych, jako środek zapobiegający strajkom.

W ostatnich latach zwyczaj umów zbiorowych staje się coraz bardziej powszechnym, obejmując coraz to inne kategorie pracowników. Umów zbiorowych domagają się przede wszystkim pracownicy umysłowi, w najrozmaitszych rodzajach zatrudnienia. Dla pracowników umysłowych umowa zbiorowa jest potrzebna z tych samych powodów, co i dla robotników rolnych. Są oni bowiem tak samo rozproszkowani, stąd więc trudno im jest zarówno walczyć o dobre warunki pracy, jak i o dotrzymanie przez pracodawcę umowy indywidualnej. Ochrona pracy, sprawowana przez inspekcję pracy, rzadko bardzo ich obejmuje, mała bowiem stosunkowo ilość inspektorów pracy musi wyzytować przede wszystkim przedsiębiorstwa fabryczne. Utarło się przy tym przekonanie, że pracownik umysłowy, ze względu na swój poziom, łatwiej da sobie radę niż robotnik. Niestety, życie wykazuje ,że bynajmniej tak nie jest, że pracownik umysłowy nie tylko bywa czasem bardziej wyzyskiwany, ale często otrzymuje znacznie mniejsze wynagrodzenie, znacznie dłużej musi pracować i t.p.

To też należy uznać za objaw wielce dodatni, zarówno ze społecznego, jak i gospodarczego punktu widzenia, że ostatnio zawarto szereg umów zbiorowych dla tej kategorii pracowników. jak np. dla bankowców, dla pracowników, zatrudnionych w prywatnych towarzystwach ubezpieczeń i tp.

Spośród wielu kategoryj pracowników umysłowych, **nie objętych dotychczas umowami zbiorowymi, może najbardziej dotkliwie odczuwają brak wszelkiej ochrony ich pracy pracownicy, zatrudnieni w najrozmaitszych przedsiębiorstwach handlowych, w pierwszym rzędzie** zaś ekspedienci sklepowi.

Jest publiczną tajemnicą, że w ogromnej ilości wypadków ustawodawstwo ochronne pozostało dotychczas w tej dziedzinie całkowicie na papierze. Któż nie wie, ile godzin pracują ekspedienci w przedsiębiorstwach handlowych, tak dużych, jak i małych? W sklepach spożywczych, i to nie wyłączając sklepów, prowadzonych przez instytucje społeczne, jak różnego rodzaju kooperatywy, **pracują oni od 5, 6 rano do 8 i 9 wieczór często bez przerwy obiadowej, a w dnie przedświąteczne jeszcze dłużej dla porządków i zmieniania wystawy, że wielu z nich nie dostaje urlopów. Znana jest też powszechnie wysokość zarobków tej kategorii pracowników. Zarobki te wynoszą przeciętnie od 50 do 100 zł miesięcznie. Zwyczaj odbywania rocznych lub dłuższych nieraz praktyk za 20, czy 30 zł na miesiąc jest powszechny.**

Oczywiście tego rodzaju warunki pracy muszą się odbijać fatalnie na zdrowiu i poziomie życia kulturalnego pracowników sklepowych.

Nic dziwnego więc, że i wśród tych pracowników dojrzało już zagadnienie zbiorowego uregulowania warunków ich pracy. Pierwsze rozmowy na ten temat z organizacjami kupieckimi już się rozpoczęły, co należy uznać za objaw bardzo dodatni. Trzeba bowiem zapewnić olbrzymiej rzeszy pracowników w handlu normalne warunki egzystencji. Domaga się tego zarówno interes społeczny, jak i państwowy.

Feljeton niedzielny

NAJMĄDRZEJSZA KOBIETA

Z arabskiego opracował T. M. NAROLEWSKI

Pewien wezyr ogłosił następującą zagadkę mieszkańcom swego miasta:

— Jest drzewo bardzo wysokie, na tym drzewie znajduje się dwanaście gałęzi, każda gałąź ma trzydzieści liści, każdy liść ma pięć ziarek. Kto tego nie odgadnie, będzie miał ściętą głowę.

Mieszkańcy słuchali, kiwali głowami i każdy szedł przerażony do domu. Co będzie, jeśli nikt nie rozwiąże zagadki?

Pod wieczór wracał także pewien biedny handlarz z miasta. I on słyszał zagadkę. Zmartwiony wielce, gdy przybył do domu, zawołał swoją jedyną córkę i powiedział:

— Dziecko moje, przygotuj wszystko, co masz najlepszego w domu, urządzimy ucztę, gdyż może nie dożyjemy jutrzejszego wieczora.

— Dlaczego, ojcze — zapytała przerażona córka.

Ojciec odrzekł: — Wezyr zadał nam następującą zagadkę: „Jest drzewo bardzo wysokie, na tym drzewie znajduje się 12 gałęzi, każda gałąź ma 30 liści, każdy liść 5 ziarnek. Kto tego nie odgadnie, będzie miał ściętą głowę".

Wtedy córka odpowiedziała: — O! mój ojcze, wytłumaczenie tej zagadki jest bardzo łatwe: drzewo to świat cały, gałęzie to 12 miesięcy, liście to dni miesiąca, ziarnka to 5 modlitw, jakie każdy wierny muzułmanin musi odmawiać, aby nie iść do piekła. Jutro, gdy cię wezyr zawoła i zapyta, odpowiedz śmiało to, co ci mówiłam.

Następnego dnia wezyr zawezwał z kolei handlarza i zadał mu zagadkę. Handlarz bez zająknienia powtórzył to, co mu powiedziała córka.

— Na świętą brodę proroka — wykrzyknął wezyr — musisz mi powiedzieć, kto ci rozwiązał tę zagadkę?

— Panie — odpowiedział handlarz — to moja córka.

— Zaiste — odrzekł wezyr — wielce mądra to dziewczyna, kupuję ją od ciebie.

— O panie — zaprotestował handlarz — jestem tylko biednym handlarzem, a ty wielkim wezyrem, nie wypada abyś kupował córkę nędzarza!

W kilka dni potem wezyr wysłał swatów do handlarza i ofiarował jego córce jako ślubny prezent, trzy muły: jednego, obładowanego mąką, drugiego — srebrem, trzeciego — miedzią. Swaci zastali córkę handlarza w domu. Ta, przywitawszy się z nimi, poczęstowała ich posiłkiem. Swaci, dziękując, zapytali:

— Gdzie jest twój brat?

— Poszedł bić, aby być bitym — odpowiedziała.

— A twoja matka?

— Poszła zobaczyć to, co nie istniało.

— A twój ojciec?

— Poszedł dolewać wodę do wody.

Przerażeni swaci, nie zapytawszy już o nic dziewczyny, siedli na muły i czemprędzej pojechali do wezyra. Gdy przybyli do pałacu i stanęli przed wezyrem, zgodnie powiedzieli:

— Panie! wysłałeś nas do wariatki.

— A to czemu — zdziwił się wezyr.

— Gdyśmy przybyli do handlarza — tłumaczyli się swaci, zastaliśmy córkę samą w mieszkaniu. Ta przywitawszy się z nami, poczęstowała nas posiłkiem. Wtedy zapytaliśmy ją:

— Gdzie jest twój brat?

— Poszedł bić, aby być bitym — odpowiedziała.

— A twoja matka?

— Poszła zobaczyć to, co nie istniało.

— A twój ojciec?

— Poszedł dolewać wodę do wody.

Usłyszawszy to, odpowiedział wezyr:

— Dziewczyna mądrze wam powiedziała. Jej brat poszedł bić, aby być bitym w grze, znanej na całym świecie wśród dzieci i młodzieży, pod nazwą — kto cię bije?, jej matka poszła widzieć to, co nie istniało, to znaczy nowonarodzone dzieciątko; a jej ojciec poszedł dolewać wodę do wody, gdyż ma młyn. Zaiste, wielkie głupstwo popełniliście, o swaty! Dziewczyna jest jeszcze mądrzejsza, niż myślałem. Klnę się na brodę proroka, że o ile mi jej nie sprowadzicie, zetnę wam głowę.

Swaci, przestraszeni i zdumieni zawołali:

— Panie! wybacz nam, wzięliśmy ją za wariatkę, gdyż nie wiedzieliśmy, że kobieta może być tak mądra.

Poszli i sprowadzili córkę handlarza. Wezyr dał jej piękne mieszkanie na pierwszym piętrze swego pałacu i powiedział:

— Wszystko to do ciebie należy, moja mądra żono, chcę mieć z ciebie swego nauczyciela i doradcę.

Po pewnym czasie do miasta, w którym rządził wezyr, przybył cudzoziemiec. W nocy klacz, na której przyjechał, ożrebiła się. Obok klaczy stała mulica innego podróżnika. Źrebię nie rozpoznając w nocy swej matki, stanęło przy mulicy i szło za nią, gdzie się ruszyła. Rano właściciel klaczy i właściciel mulicy poczęli się kłócić i rzucać sobie nawzajem obelgi, tak że zaprowadzono ich przed wezyra, który miał rozsądzić sprawę do kogo należy źrebię. Wezyr był bardzo roztargniony tego wieczoru i rozsądził:

— Źrebię należy oddać temu, za czyim zwierzęciem podąża.

Na ulicę wyprowadzono klacz i mulicę. Źrebię podążyło za mulicą ku uciesze złodzieja i gawiedzi, nikt jednak nie śmiał zwrócić uwagi wezyrowi na jego omyłkę.

Cudzoziemiec, którego tak haniebnie okradziono, usiadł na schodach zamku wezyra i zaczął gorzko płakać. Wtem ukazała się piękna ...ta, spojrzała na niego i zapytała o przyczynę płaczu. Cudzoziemiec powiedział:

— Mam klacz, która w nocy urodziła źrebię, złodziejowi je oddano, bo źrebię poszło za jego mułem. Wezyr wydał sąd niesprawiedliwy, gdyż nigdy, jak świat światem, mulica nie rodzi źrebiąt.

Wtedy nieznajoma:

— Idź do wezyra i powiedz: „Jak muły będą rodzić źrebięta, świat się przewróci do góry nogami".

Cudzoziemiec poszedł, i stanąwszy przed wezyrem, powtórzył to, co mu nieznana kobieta powiedziała.

— Na brodę proroka, żądam, kto ci kazał tak powiedzieć.

— Panie! — wyznał cudzoziemiec — płakałem na schodach twego pałacu, wtem ona nieznana kobieta, zbliżywszy się, zapytała o przyczynę mego smutku. Opowiedziałem o nieszczęściu, jakie mnie spotkało. Kobieta zaś kazała mi powiedzieć tobie: jak muły będą rodzić źrebięta, świat się przewróci do góry nogami.

Wezyr wielce rozgniewał się na żonę i zawyrokował:

— Idź i weź konia, którego zabrałem ci zaprawę i odbierz źrebię, przysądzone złodziejowi. Gdy sędziowie będą mieli takie mądre żony, wkrótce mogą iść z torbami.

Następnie pobiegł do mieszkania żony i pełen gniewu zapytał:

— Na co zasługujesz?

— Panie! — odpowiedziała — tak mi żal było cudzoziemca.

A wezyr:

— Nie chcę mieć takiej mądrej żony, gdyż może mnie to doprowadzić do ruiny. Idź do swoich rodziców i zabierz to, co ci się najbardziej podoba.

— Zanim odejdę — odrzekła błagalnie — pozwól, że urządzę dla nas pożegnalną ucztę.

Wezyr się na to zgodził. Przygotowano stoły i podano co najwyszukańsze potrawy. Gdy tak jedli, żona wezyra szybko nalała mu opium do kawy. Wezyr natychmiast zasnął. Zawezwawszy tedy służbę, kazała przynieść wielką skrzynię, do której wsadzono śpiącego wezyra. Gdy wszystko było gotowe, rozkazała:

— Natychmiast zawieźcie pakę do moich rodziców.

I skrzynię przywieziono do domu rodziców, tam żona wezyra, otworzywszy wieko, obudziła męża.

— Ktoś mnie tu przywiózł — krzyknął wezyr i zagniewany wyskoczył ze skrzyni.

— To ja, panie — odpowiedziała — kazałeś mi zabrać to z domu, co mi się najbardziej podoba. Zabrałam ciebie.

Wtedy wezyr nie mógł ukryć zdumienia i rzekł:

— Odtąd ty będziesz mną rządzić i będziesz moim wezyrem.

Kapitaliści i masoni przy pracy

Żydzi zbierają 20 milionów dolarów

aby utrzymać ubój rytualny w Polsce

Odroczenie momentu ostatecznego uchwalenia ustawy o zakazie uboju rytualnego dało żydom czas do poruszenia najrozmaitszych sprężyn, które by uniemożliwiły ostateczne uchwalenie tej ustawy. Rozpoczęli najrozmaitsze starania, które mają doprowadzić do zrealizowania tego celu; przede wszystkim liczą oni na pomoc „braci zagranicznych".

Poszły w ruch dwa środowiska: loże B'nei B'rith w Stanach Zjednoczonych Am. Półn. oraz Alliance Israelite Universelle we Francji i w innych krajach Europy. W centralnych ośrodkach decydujących żydostwa zapadły bowiem uchwały, by sprawę uboju rytualnego uznać za moment do wystąpienia do zdecydowanej walki z antysemityzmem polskim.

KAPITAŁ ŻYDOWSKI PRZY PRACY

Żydostwo międzynarodowe krząta się przede wszystkim, by zebrać dostatecznie wielki fundusz, przeznaczony do finansowania walki z antysemityzmem w Polsce. Wysokość tego funduszu ma przekraczać wszystkie dotychczasowe wysiłki przedsiębrane w tym kierunku. Rzucone bowiem hasło, by zebrać na ten cel 20 milionów dolarów. Akcja zbierania pieniędzy jest prowadzona bardzo ostrożnie, wśród osób zaufanych, prowadzona jest jednak z wielką energią.

Na terenie Stanów Zjednoczonych ośrodkiem tej akcji finansowej jest słynny żydowski Dom Bankowy „Kuhn, Loeb i S-ka", który — jak wiadomo — swojego czasu finansował rewolucję bolszewicką w Rosji. Na terenie Francji akcję prowadzą Rotschildowie.

Obok tego w krajach zachodnio-europejskich i amerykańskich ma być prowadzona wielka akcja propagandowa antypolska. Różne ośrodki żydostwa polskiego dostały polecenia z zagranicy, by przygotować odpowiednie materiały, które by zrobiły należyte wrażenie na humanitarnych umysłach państw zachodnich. Akcja ta ma „wybuchnąć" w najbliższym czasie.

MASONI NIE PRÓŻNUJĄ

W obecnej akcji żydzi nie wyrzekają się również swego zwykłego i wiernego narzędzia, jakim jest masonerja. I w tych kołach odbywa się energiczna akcja przygotowawcza. Żydzi nie zapominają również o przybudówkach masońskich w rodzaju Rotary Clubu. Specjalnego znaczenia w tych warunkach nabierają wizyty różnych dygnitarzy masońskich w Polsce, jakie miały miejsce w ciągu ostatnich paru tygodni, w szczególności żydostwo międzynarodowe wywierać chce wpływ na przedstawicieli konserwatystów, odgrywających jak wiadomo dużą rolę w senacie za pośrednictwem spokrewnionej z żydami arystokracji finansowej.

Energiczna akcja żydowska odbywa się zresztą nie tylko na terenie międzynarodowym; również na terenie Polski żydzi nie zasypiają gruszek w popiele i czynią co mogą, by jeśli nie uniemożliwić, to w każdym razie utrudnić uchwalenie zakazu uboju rytualnego.

KAWAŁY ŻYDOWSKIE

Myślą o najrozmaitszych kawałach, które by doprowadziły do tego, by stępić ostrze lub uniemożliwić uchwalenie zakazu. W myśl zasady, że jeśli nie można „nad" to trzeba „pod" — p. Apolinary Hartglass — jeden z wybitniejszych przywódców żydostwa polskiego wysunął projekt przejęcia uboju rytualnego przez kahały żydowskie. Sprzedaż odbywała by się wyłącznie dla konsumentów żydów. P. Apolinary Hartglass chce więc pod płaszczykiem kahału utrzymać wyzysk społeczeństwa polskiego przez żydowskich handlarzy bydłem i mięsem.

Inne pomysły żydowskie idą w kierunku rozszerzenia hodowli drobiu przez żydów. Ponieważ dotychczasowy projekt nie przewiduje zakazu uboju rytualnego drobiu żydzi chcą w ten sposób w istocie utrzymać ubój rytualny. W zakresie hodowli drobiu żydzi niebawem mają przejść od projektów do czynów i zorganizować szereg spółdzielni, które by im ułatwiły własną hodowlę drobiu.

Na wypadek uchwalenia zakazu, żydzi przygotują cały szereg akcji protestacyjnych, które by jednak nie ograniczały się do protestu biernego w rodzaju postu protestacyjnego lub innych tym podobnych imprez, ale chcą wykazać, że wejście w życie tej ustawy pociągnęło by za sobą cały szereg daleko idących, nieobliczalnych konsekwencji dla polskiego życia gospodarczego. Wielka rola, jaką w dotychczasowym życiu gospodarczym Polski odgrywali żydzi, ułatwiać im będzie udowodnienie tej tezy.

NIEPRZYJEMNOŚCI

Wreszcie żydzi gotują cały szereg akcji skierowanych przeciwko osobom, które zaangażowały się w walkę o wprowadzenie zakazu uboju rytualnego w Polsce. „Nieprzyjemności" jakie mają te osoby spotkać, są różnego rodzaju. W ten sposób przed momentem ostatecznego uchwalenia ustawy żydzi chcą wywrzeć nacisk i uniemożliwić uchwalenie tej ustawy.

SAMOZATRUCIE

NA TLE WĄTROBY

Samozatrucie bywa przyczyną wielu dolegliwości (bóle artretyczne, łamanie w kościach, bóle głowy, wzdęcia, odbijanie, bóle w wątrobie, niesmak w ustach, brak apetytu, swędzenie skóry, skłonność do obstrukcji, plamy i wyrzuty na skórze, skłonność do tycia, mdłości, język obłożony). Trucizny wewnętrzne, wytwarzające się we własnym organizmie, zanieczyszczają krew, niszczą organizm i przyspieszają starość. Wątroba i nerki są organami oczyszczającymi krew i soki ustroju. 20-letnie doświadczenie wykazało, że zioła lecznicze „Cholekinaza" H. Niemojewskiego jako żółcio-moczopędne, są naturalnym czynnikiem odciążającym soki ustroju od trucizn własnych. Bezpłatne broszury otrzymać można w laboratorium fizjologiczno-chemicznym „Cholekinaza" H. Niemojewskiego, Warszawa, Nowy-Świat 5, oraz w aptekach i składach aptecznych.

1778

Anegdoty historyczne

OPINIA

W czasie jakiejś żywej wymiany zdań z deputowanym Mirabeau, znakomitym mówcą francuskiej Konstytuanty, Rivarol (1762 — 1801), literat, znany z ciętego dowcipu pod wpływem irytacji rzucił pod jego adresem parę uwag, niezbyt parlamentarnych.

Na to Mirabeau:

— Sądzę, że powinien pan sobie zdawać sprawę z wielkiej różnicy w opinii, jaką ludzie mają o mnie i o panu.

— Och, panie hrabio — odciął się Rivarol — jest to właśnie rzecz, o której nie śmiałem panu mówić...

KRÓL I JAJKO

Król Anglii Jerzy III (1738—1820) jadąc do Hanoweru, zatrzymał się na noc w skromnej oberży w jakiejś holenderskiej mieścinie. Rano na śniadanie kazał sobie podać tylko jedno jajko.

Kiedy przyszło do płacenia, okazało się, że gospodarz policzył za jajko całą gwineę.

Król, urażony tak wysoką ceną, mówi z przekąsem do oberżysty:

— Widzę, że jajka w waszym mieście są wielką rzadkością.

— Nie Sire — odrzecze rezolutny gospodarz — jajka, to nie; większą rzadkością są u nas królowie!

Wiosna w polityce i sztuce...

Zgłaszamy pewien projekt...

Tegoroczny maj powita nas jeszcze surowym chłodem, bardziej przypominając zbliżającą się jesień, niźli okres najpiękniejszej pory roku — wiosny. Może te fluktuacje aury wpłynęły również i na życie polityczne, obserwujemy bowiem niejaką dezorganizację w tej i tak dość niesfornej dziedzinie.

Możnaby zaryzykować twierdzenie, że politycy zmieniają na wiosnę... skórę, w której im się tak dobrze i ciepło chadzało w zimie. Myślę tu o ostatnim exodusie z szeregów OZN kilkunastu posłów i senatorów z grupy „Jutra Pracy".

Do tej pory nikt jakoś w Polsce nie słyszał o tej grupce. Wyrosła ona nagle i stała się nie tyle schronem przed jakimś urojonym niebezpieczeństwem, ile schroniskiem malkontentów, którzy sami nie wiedzą czego chcą. Bo niby szumnie z OZN występują i składają uroczyste deklaracje, a jednocześnie na drogę innego żywota politycznego zabierają ze sobą cały ideologiczny drogowskaz deklaracji lutowej płk. Koca.

Może dlatego, aby nie zabłądzić w wędrówce w nieznane...

„Wiosenna przeprowadzka" pp. posłów i senatorów nie wywołała jakoś entuzjazmu w szeregach opozycji. Nie było wielkiej radości ani objawów serdeczności, ani wyciągniętych rąk z lewa czy prawa...

* * *

U schyłku sezonu Teatr miejski w Sosnowcu doczekał się dwóch tęgich dyrektorów, którzy mają „wykończyć" sezon teatralny, tak niefortunnie rozpoczęty przez dyr. Gołaszewskiego.

Pp. naczelnicy: Mroczkiewicz i Nawrocki nie zapowiadają żadnych rewelacyj w dziedzinie repertuarowej.

Chcą tylko zaznajomić społeczeństwo zagłębiowskie z najnowszą sztuką Zygmunta Nowakowskiego „Gałązka rozmarynu" i pokazać na scenie sosnowieckiej „Przepióreczkę" — w wykonaniu Osterwowej „Reduty".

Będzie to godne zakończenie teatralnych perypetyj tegorocznych, aczkolwiek mogli byśmy zażądać od nacz. Nawrockiego jeszcze jednego spektaklu jego własnej trupy teatralnej, która takie sukcesy odniosła w „Grubych Rybach".

Teatr będzie teraz „Domem otwartym" dla każdej imprezy...

Kto wie, czy taki melanż artystyczny nie wyszedłby na dobre kasie teatralnej. Dopuścić do głosu wszystkie ugrupowania, partie, stronnictwa, zrzeszenia i grupki. Niech każde z nich da po jednym przedstawieniu.

Stronnictwo Narodowe mogłoby wystąpić z rewią pt. „Co nam zostało z tych lat..." (tylko dla starszych panów), OZN z powodzeniem mógłby dać „Zaczarowane koło", a mecenas Kozielski wystąpił by w głównej roli w sztuce „Dyktator".

PPS zagłębiowska dałaby „Straszne dzieci", OMP — „Młody las", „Dzień bez kłamstwa" możnaby wystawić w kombinowanej obsadzie co zdolniejszych członków niektórych ugrupowań politycznych. „Maman do wzięcia" wystawiona zostałaby siłami Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet, a w „Czwartym do brydża" miałby popisową rolę mec. Lipski. „Król — Caillavetta i de Fleursa znalazłby godną inscenizację mistrza Wrzesińskiego, a „Bal w obłokach" mogliby wystawić zwolennicy licznych dość w Zagłębiu herbatek politycznych w zamkniętym kółku...

„Lekarza na rozdrożu" zagraliby lekarze Ubezpieczalni Społecznej, — a „Wielki kram" wielkiego G.B.S. urzędnicy niektórych urzędów...

Nie wyczerpaliśmy wszystkich możliwości. Do końca sezonu mogłaby jednak być pyszna zabawa...

LUCJAN HORSKI

RESTAURACJA KABARET DANCING **„SAVOY"** Sosnowiec ul. 3-Maja 8.

TEL. 61-901 PODZIEMIA — TEL. 61-904

Od 1 maja 1938. Nowość dla Zagłębia.

WSZECHSTRONNY, UROZMAICONY PROGRAM:

BALET NEO

Pięć młodych, pięknych dziewcząt.

UWAGA: Wkrótce wystąpi w „Savoy'u" DUO SUTTH,

Polacy, którzy przejechali tryumfalnie całą Europę z baletem PARNELLA, jako jego główna atrakcja.

Kto ma prawo nadawać

medal „za długoletnią służbę"

Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało zarządzenie w sprawie trybu nadawania medalu „za długoletnią służbę" uprawnionym do tego z tytułu swej służby w administracji państwowej, w przedsiębiorstwach państwowych, pozostających pod nadzorem Ministerstwa spraw wewn. oraz w samorządzie, przedsiębiorstwach i zakładach samorządowych.

W myśl tego zarządzenia Ministerstwo spraw wewnętrznych przekazuje prawo nadania medalu. **komendantowi głównemu policji** odnośnie oficerów, szeregowych i funkcjonariuszów policji, **dowódcy KOP.** odnośnie personelu cywilnego KOP., **dyrektorowi Głównego Urzędu Statystycznego** odnośnie urzędników, funkcjonariuszów i pracowników, kontraktowych G.U.S., **wojewodom** na ich terenach **odnośnie osób**, które służą lub służyły w urzędach administracji ogólnej i instytucjach samorządu terytorialnego.

Wnioski o nadanie medalu sporządzone będą pierwszego każdego miesiąca. począwszy od 1 maja 1938 r.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

1 Maj **Niedziela**

Filipa.
Słowiański: Lubomira
Słońca wsch. 4.7, zach. 19.00
Księżyca wsch 4.40, zach 20.54

HISTORIA PODAJE:

1576 Koronacja St. Batorego i Anny Jagiel.
1821 Wal. Łukasiński i towarzysze tworzą tajne Tow. Patriotyczne.
1890 Pierwszy obchód socjal. święta 1 maja w Warszawie i w Łodzi.

PRZYSŁOWIA:

Pierwszy maja poranek
Jest tęskliwy dla kochanek.

ZŁOTE MYŚLI

Kto swą córkę zmusza do małżeństwa z człowiekiem, za którego ona wyjść nie chce, bo go nie cierpi, ten za grzechy przez nią po ślubie popełnione, odpowie przed Bogiem.

Moliere.

RADY PRAKTYCZNE:

Łyżki srebrne, gdy zczernieją, czyścić tylko miałkim popiołem.

—oOo—

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Zew dżungli".
EDEN: „Kłopoty małej pani".
PATRIA: „Zawiniłam".

—oOo—

DYŻURY APTEK W SOSNOWCU

W niedzielę dnia 1 bm. dyżurują w Sosnowcu następujące apteki:

p. Grochulskiego, Małachowskiego 12
p. Truszkowskiej, Piłsudskiego 46
p. Rowińskiego, Staszica 4.

—oOo—

✕ **PIELGRZYMKA KUPIECTWA CHRZEŚCIJAŃSKIEGO DO CZĘSTOCHOWY.** Stow. kupców polskich w Będzinie przypomina członkom, że zapisy na wymienioną pielgrzymkę, mającą odbyć się w dniu 15 bm. przyjmuje sekretariat Stowarzyszenia (ul. Małachowskiego 54a) w godz. od 10 do 12 do dnia 4 bm. włącznie.

Teatr miejski w Sosnowcu

Po raz ostatni reprezentacyjny balet polski po cenach zniżonych.

W poniedziałek dnia 2 maja o godz. 20 dany będzie przepiękny o niezwykłych walorach widowiskowych balet, składający się z 50 osób pod kierownictwem znakomitej baletmistrzyni Bronisławy Niżyńskiej. Dyrekcja teatru chcąc uprzystępnić publiczności sosnowieckiej ujrzenie tego interesującego widowiska wprowadziła udogodnienie w zakupywaniu biletów, które można nabywać w firmie Wł. Czechowski, ul. 3 Maja 8, tel. 61824.

„GRUBE RYBY"

Ulegając żądaniu publiczności, Organizacja młodzieży pracującej wydział okręgowy Zagłębia Dąbrowskiego w Sosnowcu wystawia nieodwołalnie po raz ostatni komedię Michała Bałuckiego pt. „Grube ryby" w teatrze miejskim w Sosnowcu, w dniu 8 bm. o godz. 20.

Jednocześnie pragnąc udostępnić młodzieży szkolnej poznanie tego arcydzieła repertuaru klasycznego teatru polskiego, w dniu 8 bm. „Grube ryby" zostaną odegrane o godz. 11.30 na poranku w sali teatru miejskiego w Sosnowcu.

Ceny biletów na przedstawienie wieczorowe od 50 gr do 2 zł; na poranek od 10 gr do 70 gr

Obsadę komedii stanowią pp. Danuta Cholewicka, Olga Konieczkówna, Wanda Zilingierówna, Arkadiusz Cieślik, Stefan Fularski, Wacław Kalisz, Franciszek Miłka, Kazimierz Nawrocki i Karol Stankiewicz. Szczegóły w programach.

Przedsprzedaż biletów począwszy od dnia 6 bm. w księgarni p. Wł. Czechowskiego przy ul. 3 Maja w Sosnowcu.

—oOo—

Teatr w Katowicach

REPERTUAR

Niedziela 1 maja br. godz. 15.30 — „Tekla" godz. 20 „Gałązka rozmarynu".

Wtorek 3 maja br. godz. 15.30 Skiz"; godz. 19.45 — Uroczyste przedstawienie ku uczczeniu Rocznicy Konstytucji 3-go Maja „Gałązka rozmarynu".

Środa 4 maja br. godz. 19.30 „Gałązka rozmarynu".

—oOo—

✕ **3 MAJA POCZTA NIECZYNNA.** We wtorek 3 maja, w dniu święta narodowego wszystkie urzędy pocztowe będą zamknięte. Doręczone zostaną jedynie przesyłki pośpieszne.

Ile głów

tyle zdań. Na jednym punkcie zgadzają się wszyscy: Zdrowie jest największym skarbem. Wszyscy znają okresy depresji, wyczerpania, chwile kiedy człowiek staje się słaby, niezdolny do żadnego wysiłku, bez chęci do pracy. W takiej chwili zupełnemu załamaniu zapobiega Ovomaltyna Dra Wandera, która wzmacnia organizm, stwarza nową energię, pozwala wykonywać pracę bez zmęczenia i odczuwać znów radość życia, którą daje pełnia zdrowia i sił.

Okólnik Ministerstwa oświaty

W SPRAWIE „DNIA MATKI"

W związku z obchodem „Dnia Matki", który odbędzie się na terenie całego kraju w niedzielę dnia 8 maja rb., Ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego wydało ostatnio do wszystkich kuratoriów okręgów szkolnych i dyrekcyj szkół następujący okólnik:

„Podobnie jak w latach ubiegłych, komisja główna kół młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża organizuje w niedzielę dnia 8 maja rb. obchód „Dnia Matki". Doceniając znaczenie wychowawcze tej uroczystości, Ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego prosi kuratoria o spowodowanie, by dyrekcje i kierownictwa szkół udzieliły czynnego poparcia kołom młodzieży PCK w organizowaniu „Dnia Matki" oraz, by młodzież jaknajliczniej mogła wziąć udział w tej pięknej uroczystości".

W „Dniu Matki" zorganizowane zostaną w całym kraju akademie i obchody zarówno zbiorowe jak i na terenie poszczególnych szkół. Staraniem młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża, utworzone już zostały lokalne komitety obchodu, w których bierze udział poza młodzieżą miejscowe społeczeństwo.

—oOo—

Święcone dla najbiedniejsz.

W STOW. PAŃ MIŁOS. W SOSNOWCU

Wzorem lat ubiegłych i w myśl swojemu powołaniu, Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w Sosnowcu urządziło w „Niebieskiej sali" Domu Katolickiego święcone dla najbiedniejszych parafii. Zebrane i zakupione dary przez Stowarzyszenie poświęcił ks. prof. Magott, wygłaszając piękne okolicznościowe przemówienie.

W imieniu obdarowanych podziękował zarządowi Stow. Pań Miłosierdzia ks. prof. Magott, za ich po chrześcijańsku pojęte i zrealizowane miłosierdzie. Po przemówieniu panie z zarządu wręczały paczki ze święconem, zawierające kiełbasę, słoninę, ciasto, chleb, cukier i jajka w stosownej ilości do liczby osób w rodzinie. Obdarowano ogółem 356 osób.

Zarząd tą drogą składa serdeczne podziękowanie paniom z Sodalicji za ofiary, paniom członkiniom za ich ofiarną pracę przy urządzeniu święconego i wszystkim ofiarodawcom, którzy swymi ofiarami przyczynili się do sprawienia radości na uroczysty dzień Zmartwychwstania, tak wielkiej liczbie obdarowanych.

—oOo—

Ćwiczenia podoficerów

I SZEREGOWCÓW REZERWY

Na terenie OK V rozplakatowane zostały obwieszczenia o powołaniu w roku budżetowym 1938-39 podoficerów i szeregowców rezerwy na ćwiczenia wojskowe.

Na ćwiczenia będą powołani wszyscy ci podoficerowie i szeregowcy rezerwy, którzy otrzymają imienne karty powołania.

Ponadto podlegają powołaniu na ćwiczenia wojskowe wszyscy podoficerowie i szeregowcy rezerwy, którzy z jakichkolwiek powodów nie odbyli ćwiczeń w roku ubiegłym.

Czas trwania ćwiczeń dla każdego z powołanych roczników zostanie określony w karcie powołania.

—oOo—

✕ **NA PROŚBĘ ZARZĄDU TOW. POPIERANIA SZKOLNICTWA ZAW.** w Zagłębiu Dąbrowskim w Sosnowcu, zarząd Izby przem.-handl. wyznaczył jako delegata Izby do Rady opiekuńczej powyższego Towarzystwa na okres do września 1939 r., dyrektora Izby mgr Kazimierza Gadomskiego.

✕ **CHOROBY ZAKAŹNE.** W ub. tygodniu zanotowano na terenie Sosnowca następujące przypadki zachorowań i zgonów na choroby zakaźne: odra 4, krztusiec 1 (1 zgon), gruźlica 5 (3 zgony), jaglica 1.

Przed 3 Maja w Zagłębiu Dąbrowskim

Tydzień zbiórki Polskiej Macierzy Szkolnej

W dniu 27 ub. m. w gmachu starostwa w Będzinie odbyło się posiedzenie Powiatowego Komitetu Obchodu Święta Narodowego w dniu 3 maja.

W posiedzeniu wzięli udział: starosta powiatowy, prezydenci miast, naczelnicy gmin, przedstawiciele wojska, duchowieństwa oraz organizacyj społecznych.

W ożywionej dyskusji jaka się odbyła, ustalono, iż podobnie jak w latach ubiegłych **Święto 3 Maja winno być uroczyście obchodzone**. Gmachy w dniu tym będą udekorowane flagami narodowymi; w godzinach przedpołudniowych odbędą się nabożeństwa w świątyniach, a w godzinach popołudniowych Komitety lokalne urządzą **zabawy ludowe**, względnie **imprezy sportowe** przy jak najliczniejszym udziale społeczeństwa.

Dzień 3 maja rozpoczyna **„Tydzień zbiórki Polskiej Macierzy Szkolnej"** do dnia 10 maja na rzecz powszechnej oświaty. Zbiórkę przeprowadza na terenie całego Zagłębia Polska Macierz Szkolna, przy współudziale lokalnych komitetów uroczystości 3-majowych.

Powiatowy Komitet postanowił zaapelować do społeczeństwa, **ażeby jak najżyczliwiej odniosło się do tej zbiórki** i aby na oknach domów jak najwięcej nalepiać znaczków Polskiej Macierzy Szkolnej.

PROGRAM UROCZYSTOŚCI W SOSNOWCU

Obywatelski Komitet obchodu Święta 3 Maja w Sosnowcu ustalił następujący program uroczystości:

2 maja: godz. 19 — capstrzyk; zbiórka przed ratuszem, orkiestra Związku rezerwistów, przemarsz ulicami: Marsz. Rydza-Śmigłego, 3 Maja, Piłsudskiego, Sienkiewicza, Małachowskiego i Pierackiego.

3 maja: godz. 9 — zbiórka organizacji wojskowych, półwojskowych i młodzieżowych na stadionie PW i WF;

godz. 9.45 — wymarsz do kościoła ulicami: Aleja, Piłsudskiego, Prez. Mościckiego;

godz. 10.30 — uroczyste nabożeństwo w kościele parafii WNPM z udziałem przedstawicieli władz, instytucji, stowarzyszeń i organizacji; stowarzyszenia i organizacje proszone są o przybycie ze sztandarami;

godz 11.30 — przemarsz przed ratusz ulicami: Prez. Mościckiego, Małachowskiego, Pierackiego;

godz. 12 — przemówienie nacz. K. Nawrockiego;

godz. 12.30 — defilada, przemarsz ulicami: Marsz. Rydza-Śmigłego, 3 Maja do ulicy Dęblińskiej, gdzie nastąpi rozwiązanie pochodu;

godz. 16.15 — Bieg Narodowy. Start i meta przed ratuszem; bieg odbędzie się w 3 kategoriach: dla zawodników zrzeszonych na dystansie 7 km, dla członków organizacji i stowarzyszeń na dystansie 5 km i dla juniorów na dystansie około 2 km; zbiórka zawodników w ratuszu godz. 15, gdzie odbędzie się uzupełniające badanie lekarskie;

godz. 20 — uroczysta akademia w teatrze miejskim; przemówienia wygłoszą pp. marsz. A. Bogucki i mgr Sędek z Warszawy; część koncertową wypełni: chór pracowników Ubezp. Społ., M. Woźniczko — baryton i p. St. Bizłas — solo skrzypce.

Bilety na akademię w cenie 1 zł nabyć można u p. Paczyńskiego (ratusz) lub w dniu akademii w kasie teatru miejskiego.

Komitet apeluje do mieszkańców miasta o tłumny udział w uroczystościach oraz prosi właścicieli nieruchomości i firm o udekorowanie domów flagami narodowymi.

Zarząd oddziału Związku legionistów polskich w Sosnowcu wzywa swych członków do wzięcia udziału w uroczystościach Święta 3 Maja. Zbiórka w dniu 3 maja o godz. 10 w kościele parafialnym w Sosnowcu. Poczet sztandarowy w mundurach — Zarząd.

Oficerowie i podchorążowie rezerwy. Zarząd Koła Związku oficerów rezerwy w Sosnowcu wzywa swych członków do jak najliczniejszego wzięcia udziału w uroczystościach Święta Narodowego w dniu 3 maja. Wszyscy członkowie winni być obecni na nabożeństwie, następnie wziąć udział w pochodzie — Zarząd.

Zarząd Związku b. ochotników A. P. oddział w Sosnowcu wzywa swych członków do stawienia się w dniu 3 maja rb. o godz. 8 rano w Domu Społecznym przy ul. Żytniej 10 celem wzięcia udziału w uroczystościach obchodu Święta Narodowego 3 Maja.

Zarząd i Komenda Grodzka Związku Podoficerów Rezerwy zarządza zbiórkę wszystkich członków umundurowanych w dniu 3 maja rb. o godz. 8 rano w lokalu Koła śródmieście, Sosnowiec, Piłsudskiego 9, w celu wzięcia udziału w obchodzie święta 3 Maja.

Zarząd Stowarzyszenia Kupców Polskich w Sosnowcu zwraca się z prośbą do członków o wzięcie udziału w uroczystościach obchodu Święta 3 Maja. Zbiórka pod sztandarem na placu kościoła parafialnego WNMP o godz. 9.45.

Zarząd Związku rzemieślników chrześcijan w Sosnowcu prosi swych członków oraz członków wszystkich cechów z terenu Sosnowca o stawienie się w dniu święta 3 Maja w lokalu Związku ul. Piłsudskiego 16 o godz. 10 rano ze sztandarami, celem wzięcia udziału w uroczystości.

Powstańcy śląscy. W związku z uroczystościami w dniu 3 Maja urządza się zbiórkę w tym dniu o godz. 8 rano na boisku PW i WF w Sosnowcu, ul. Aleja Montwiłła-Mireckiego celem wzięcia udziału w tej uroczystości. Obecność członków obowiązkowa.

Na Niemcach i w Porąbce program obchodu uroczystości Święta Narodowego 3 Maja ustalono następująco:

parafia Niemce: godz. 10 — zbiórka organizacji przed Klubem; godz. 10.30 — wymarsz do miejscowego kościoła na nabożeństwo; g. 11.30 — po nabożeństwie pochód na plac 11 listopada;

parafia Porąbka: godz. 10.30 — zbiórka organizacji przed kościołem; g. 11 — nabożeństwo; g. 12 — po nabożeństwie pochód na plac 11 listopada.

Na placu 11 listopada po wysłuchaniu krótkiego okolicznościowego przemówienia nastąpi wspólna defilada organizacyj przed sztandarami i rozwiązanie pochodów.

O godz. 15 odbędą się biegi zespołowe zawodników poszczególnych organizacyj sportowych na przestrzeni: ambulatorium w Niemcach — poczta przy placu 11 listopada. Zespół zwycięski otrzyma nagrodę.

W ciągu dnia odbędzie się kwesta uliczna na rzecz Daru Narodowego 3 Maja. Zebrane sumy przeznaczone będą na utrzymanie istniejących lub też na zakładanie nowych szkół prywatnych na Kresach.

Komitet uprasza mieszkańców o udekorowanie domów chorągwiami i nalepkami.

RODACY!

Z kresowych wsi rozlega się wołanie tysięcy rodziców i dzieci. Chcemy się uczyć, chcemy chodzić do polskiej szkoły, chcemy czytać polskie książki, aby własnymi rękami budować lepsze jutro Polski. Brońcie nas przed wynarodowieniem i ciemnotą! Tysiące dzieci na kresach czekają na Waszą pomoc!

Wspomóżcie Polską Macierz Szkolną, która dla nich prowadzi: 250 szkół powszechnych, 8 gimnazjów, 10 szkół handlowych, 10 męskich szkół rzemieślniczych, 10 szkół żeńskich zawodowych, 22 kursów dla przedpoborowych, 12 burs, 23 przedszkola i 2400 bibliotek.

Czy wołanie to przebrzmi bez echa?

Sosnowiec, który zawsze dawał dowody ofiarności i głębokiego zrozumienia potrzeb w dziele budowy oświaty i tym razem spełnić musi swój zaszczytny obowiązek i stanie zapewne w rzędzie tych miast Rzplitej, które przodują w akcji „Daru Narodowego 3 Maja".

Kupujcie nalepki Trzeciomajowe z Orłem — symbolem Państwa Polskiego! Miejcie życzliwość dla skarbonek Macierzy! Składajcie ofiary na listy ofiar! Nie żałujcie grosza na wielkie dzieło oświaty i kultury!

Za wasze ofiary powstaną nowe słupy graniczne na wschodzie, szkoły powszechne i zawodowe, bursy, domy oświatowe, czytelnie, świetlice, biblioteki, życiem i światłem promieniejące ośrodki polskiej kultury.

Obywatelski Komitet Zbiórki Daru Narodowego 3 Maja w Sosnowcu:

Roman Colonna - Walewski, starosta grodzki,

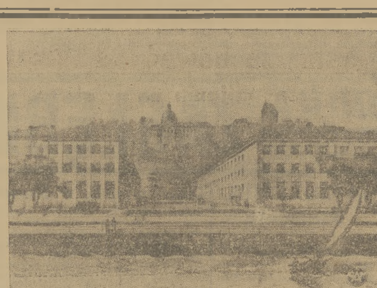
Józef Kaczkowski, prezydent miasta Sosnowca,

marsz. Antoni Bogucki, przewodniczący Obywatelskiego Komitetu,

dyr. Władysław Lewandowski, prezes Koła Polskiej Macierzy Szkolnej.

Podobne odezwy wydały do społeczeństwa i inne komitety lokalne uroczystości Trzeciomajowych w Zagłębiu.

PIERWSZY W ZAGŁĘBIU
Chrześcijański
SKŁAD SZCZOTEK i PĘDZLI
Lucjan Stybliński
Sosnowiec, 3 Maja 30, tel. 61.700
poleca: szczotki, pędzle i art. gospodarstwa domowego, jak wycieraczki, trzepaczki i t. p. 2127

BUDOWA DOMU POLAKÓW Z ZAGRANICY IM. MARSZ. JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

Reprodukujemy projekt Domu Polaków z Zagranicy im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, który stanie w Warszawie, obok Zamku Królewskiego nad Wisłą, jako widomy symbol zespolenia się Polaków w kraju ze swymi braćmi z zagranicy. Budowa tego monumentalnego gmachu odbywa się pod protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, Pana Marszałka Śmigłego-Rydza i J. E. Prymasa Polski ks. kardynała Hlonda.

SKŁAD MATERIAŁÓW WŁÓKIENNICZYCH
właśc. WŁADYSŁAW BOROWIECKI
SOSNOWIEC, UL. 3-GO MAJA 29. TELEFON NR. 630-47
POLECA: na sezon wiosenno-letni i na każdą porę roku w wielkim wyborze materiały Fabryk Bielskich: na ubrania i płaszcze męskie, na płaszcze i kostiumy damskie, modne wełny i jedwabie na suknie damskie oraz materiały na mundurki szkolne. 2037
Obsługa fachowa! Ceny przystępne!

Komisje poborowe
DLA MATURZYSTÓW

W związku z nowymi przepisami o służbie wojskowej przewidującymi m. in., że maturzyści bezpośrednio po uzyskaniu świadectwa dojrzałości i przed rozpoczęciem służby wojskowej odbyć muszą 4 tygodniową powinność pracy, wszyscy tegoroczni maturzyści staną przed wojskową komisją poborową w terminie wcześniejszym, niż zazwyczaj, a mianowicie pomiędzy 30 maja a 4 czerwca włącznie

—oOo—

Święcone i pielgrzymka
DROBNEGO KUPIECTWA W SOSNOWCU

Centralny Związek detalicznego kupiectwa chrześcijańskiego w Sosnowcu podaje do wiadomości swym członkom, że:

W dniu 2 bm. o godz. 21 tradycyjnym zwyczajem urządza dla swych członków i zaproszonych gości „jajko święcone" w sali Domu Społecznego przy ul. Żytniej 10. Zaproszenia są do nabycia w sekretariacie w Sosnowcu przy ul. 3 Maja 22.

W związku z uroczystościami Święta Narodowego 3 Maja, organizacja bierze udział w tych uroczystościach, wobec czego zarząd wzywa wszystkich członków do stawiennictwa w dniu 3 maja w lokalu sekretariatu o godz. 9, skąd pochodem ze sztandarem na uroczyste nabożeństwo do kościoła parafialnego i dalsze uroczystości.

Zgodnie z uchwałą ogólnopolskiego Kongresu kupiectwa chrześcijańskiego, organizacje kupieckie postanowiły zorganizować zjazd i pielgrzymkę na Jasną Górę. Pielgrzymka ta ma na celu zamanifestowanie uczuć religijnych kupiectwa z całej Polski. W związku z tym Związek organizuje wyjazd do Częstochowy na dzień 15 maja. Cena przejazdu w obie strony pociągiem popularnym wynosić będzie zł 3.60. Szczegółowych informacyj i zapisów do dnia 5 bm. udziela sekretariat Związku w godzinach od 10—14.

—oOo—

WYBORY MĘŻÓW ZAUFANIA. Wczoraj odbyły się na kopalni „Dorota" wybory mężów zaufania, którzy wybiorą następnie delegatów robotniczych. W wyniku wyborów ZZZ (Moraczewski) otrzymało 582 głosy, a CZG — 429 głosów.

O zawarcie umów zbiorowych
w cegielniach Zagłębia Dąbrowskiego

Jak w swoim czasie donosiliśmy, w ostatnich dniach dwie cegielnie w Zagłębiu Dąbrowskim, a mianowicie p. Bielewicza i Sejmikowa zawarły umowy zbiorowe z robotnikami.

W innych cegielniach umów takich dotychczas nie zawarto.

W związku z zawarciem umów zbiorowych w wymienionych wyżej cegielniach, Związek robotników przemysłu ceramicznego zwrócił się do inspektora pracy, aby poczynił odpowiednie kroki w Ministerstwie opieki społecznej o nadanie umowom zawartym w dwóch zakładach mocy obowiązującej we wszystkich cegielniach w Zagłębiu Dąbrowskim.

Jednocześnie Związek zwrócił się do pracodawców, aby do dnia 10 bm. zawarli dobrowolnie umowy zbiorowe, — grożąc w przeciwnym razie — proklamowaniem strajku.

Cegielnie, w których nie zawarto dotychczas umów zbiorowych zatrudniają około 1500 robotników.

Konsolidacja Towarzystw o wspólnych celach

Ze szkolnictwa zawod. w Zagłębiu Dąbrow.

Realizacja postulatu uprzemysłowienia Polski jest w toku. Centralny Okręg Przemysłowy stanowi dziś jeden z największych problemów, jakie życie współczesnej Polski wysunęło. Olbrzymiemu wysiłkowi Rządu towarzyszy już dzisiaj zgodny wysiłek całego Narodu, który zdaje sobie sprawę z wagi przeżywanych obecnie czasów.

Centralny Okręg Przemysłowy, tak ściśle związany z zagadnieniem obronności kraju, nastawia całe nasze życie gospodarcze w tym jednym określonym kierunku. Ze sprawami tymi łączy się zagadnienie szkolnictwa zawodowego.

Jest to zagadnienie nie tylko rozbudowy tego szkolnictwa i to na wszystkich szczeblach, ale i sprawa odpowiedniego nastawienia wszystkich tych elementów społecznych, które wespół z odpowiednimi władzami państwowymi zagadnieniem tym się zajmują.

Zagłębie Dąbrowskie, jako jeden z najwięcej uprzemysłowionych regionów naszego Państwa, w ciągu ostatnich miesięcy wykazuje na tym polu żywą inicjatywę i działalność.

Od roku 1929 istniał na terenie Sosnowca szereg instytucyj, które za zadanie postawiły sobie sprawę rozbudowy szkolnictwa zawodowego w Zagłębiu Dąbrowskim. Były to: Towarzystwo Popierania Szkół Zawodowych, prowadzące szereg kursów zawodowych i zawodowo-dokształcających, Towarzystwo Instytutu Poradnictwa Zawodowego, — prowadzące poradnie psychotechniczne, oraz Towarzystwa Szkół Przemysłowo-Rzemieślniczych, które prowadziło Szkołę Rzemieślniczo-Przemysłową w Sosnowcu.

Wzmożone tempo rozwoju życia gospodarczego wysunęło nakaz możliwie ściślej konsolidacji wysiłków społeczeństwa, idących równolegle do wysiłków Rządu. Stąd też zrodziła się konieczność przeprowadzenia tej konsolidacji w terenie wspomnianych Towarzystw, które, doceniając ważność tego zagadnienia, **postanowiły połączyć się w jedno Towarzystwo Popierania Szkół Zawodowych w Zagłębiu Dąbrowskim.**

Na czele Towarzystwa stanął poseł Józef Kaczkowski, prezydent miasta Sosnowca, a w skład zarządu wybrani zostali przedstawiciele: zarządów miejskich Sosnowca i Czeladzi, Wydziału powiatowego sejmiku Będzińskiego, Izby przemysłowo - handlowej, Izby rzemieślniczej, Rady zjazdu przemysłowców górniczych, Towarzystwa przemysłowców, Stowarzyszenia techników — oraz szeregu wielkich zakładów przemysłowych i handlowych.

W ciągu ostatnich dni zarząd Towarzystwa przystąpił do rozesłania pod adresem zarówno osób, szczególniej zainteresowanych rozwojem gospodarczym, jak i do samorządów terytorialnych, gospodarczych oraz zakładów przemysłowych — odezwy w sprawie poparcia działalności Towarzystwa — przez zapisywanie się na członków.

Zarząd Towarzystwa zwraca się za naszym pośrednictwem z gorącym apelem do wszystkich osób, instytucji i zakładów, by przez przystąpienie do Towarzystwa — jak również przez jednanie mu członków — umożliwiły realizację tych doniosłych celów, jakie Towarzystwo sobie stawia.

Jak winni zachować się kolarze

podczas mijania na szosie

Z uwagi na zbliżający się sezon wycieczek kolarskich, nie od rzeczy będzie przypomnieć kolarzom o obowiązujących ich przepisach.

Podstawową zasadą prawidłowej jazdy na rowerze po drogach publicznych jest **trzymanie się w czasie ruchu prawej strony jezdni.** Kolarze są obowiązani nie tylko jechać prawą połową jezdni ale trzymać się zawsze **jak najbliżej prawej krawędzi** — aby nie utrudniać ruchu pozostałym pojazdom (wozom, samochodom itp.).

Oddalenie się od prawej krawędzi jezdni jest dopuszczalne tylko w chwili wyprzedzania innych jadących kolarzy.

Jeżeli jednak kolarz znajduje się wyjątkowo nie przy samej krawędzi jezdni i słyszy za sobą głos lub sygnał nadjeżdżającego, który chce go wyprzedzić, to obowiązany jest natychmiast i **bez wahania zjechać na sam prawy brzeg jezdni.**

Zjeżdżanie na lewą stronę jest absolutnie niedopuszczalne.

Stosowana jeszcze, niestety, często przez kolarzy jazda środkiem lub lewą stroną drogi **jest niedopuszczalna.** Tak samo, jazda parami.

1 Maj

W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM

Socjaliści w Zagłębiu Dąbrowskim — urządzają dzisiaj pochody i akademie.

W Sosnowcu, o godz. 11 rano wszystkie dzielnice zbierają się przed Ratuszem, skąd wyruszy pochód ulicami miasta, poczym na placu za Ratuszem odbędzie się wiec.

Wieczorem o godz. 6 w Teatrze miejskim akademia.

W Dąbrowie o godz. 11 rano wiec w Domu ludowym, a następnie pochód ulicami miasta.

Pochody socjalistyczne odbędą się również w Czeladzi, Modrzejowie, Ząbkowicach, Grodźcu i innych miejscowościach.

W Będzinie dwa pochody urządzają lewicowe organizacje żydowskie.

W Sosnowcu urządza również zebranie i pochód ZZZ. Zbiórka uczestników pochodu przed lokalem KPW. przy ul. Kilińskiego, skąd o godz. 11 wyruszy pochód.

—oOo—

Tradycyjne jajko

W KOLE MŁODZIEŻY PRACOWNICZEJ

Zarząd Koła młodzieży pracowniczej przy oddziale PZZPPiH RP w Sosnowcu przypomina wszystkim zainteresowanym, że w nadchodzącą niedzielę dnia 1 maja o godz. 17 urządza dorocznym zwyczajem tradycyjną uroczystość „jajka" w lokalu Klubu Towarzyskiego Związku przy ul. Sienkiewicza 17a.

Udział w uroczystości mogą brać członkowie Związku i Koła młodzieży z rodzinami.

Zgłoszenia przyjmują w dniu uroczystości, przed jej rozpoczęciem dyżurujący członkowie Koła.

—oOo—

× **NA POMOC DZIECIOM I MŁODZIEŻY W SOSNOWCU** ofiary złożyli pp.: K. Stankiewicz zł 5, J. Pawlik zł 5, dr Zawadzki zł 10, Małopolski Związek Mleczarski oddział w Sosnowcu od firmy i pracowników zł 100, Pracownicy Towarzystwa Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich, pozostałe z sumy zebranej na prezent dla dyrektora Augusta Brocard, który po 18-letniej pracy górniczej opuścił Zagłębie Dąbrowskie, wpłacili do Miejskiego Komitetu Opieki nad dziećmi i młodzieżą w Sosnowcu zł 128.50. Miejski Komitet, potwierdzając odbiór ofiar, składa ofiarodawcom serdeczne podziękowanie.

× **NOWY ZARZĄD STOW. ROBOTNIKÓW CHRZEŚC. W DĄBROWIE.** Na walnym zebraniu rocznym został wybrany nowy zarząd Stowarzyszenia w następującym składzie: prezes p. Franciszek Holewiński, I wiceprezes p. Antoni Buchta, II wiceprezes p. Jakub Herman, sekretarz p. Karol Morys, skarbnik p. Kazimierz Zieliński, I gospodarz p. Wincenty Kawka, II gospodarz (kostiumer) p. Stanisław Patej, I bibliotekarz p. Edward Grabowski, II bibliotekarz p. Wit Cichoń.

CHRZEŚCIJANSKA
PRACOWNIA UBIOROW
WOJSKOWYCH
L. FLAK BĘDZIN Tel. 71-509.
POLECA dla pp. Oficerów, Podchorążych i Podoficerów oraz dla Organizacji, Kopalń i Hut wszelkiego rodzaju
płaszcze, mundury, peleryny, czapki i t. p. 4906

Zakaz sprzedaży alkoholu

W DNIU 1 MAJA

Na podstawie art. 4 pkt 7 Ustawy z 21 marca 31 r. o ograniczeniach sprzedaży, podawania i spożycia napojów alkoholowych (D. U. RP Nr 51 poz. 425) i par. 1 Rozporządzenia MSW z dnia 14.VI 1938 (D. U. RP Nr 45 poz. 351) zakazuje się **w dniu 1 maja rb. od godz. 6 do godz. 15** na terenach Starostwa Grodzkiego Sosnowieckiego i powiatu Będzińskiego sprzedaży, podawania i spożycia napojów alkoholowych.

Winni przekroczenia na podstawie art. 10 i 30 cytowanej ustawy ulegną w drodze administracyjnej karze grzywny do 300 zł lub aresztem do 2 tygodni. Kara aresztu i grzywny może być nałożona łącznie.

Starosta Powiatowy (—) J. Boxa.
Starosta Grodzki Sosn. (—) R. Walewski.

Pożyteczna działalność

Prace Związku Pań Domu w Sosnowcu

Związek Pań Domu, nabywając domek na Osiedlu Robotniczym, przeniósł tam jednocześnie punkt ciężkości swoich zainteresowań, starając się w orbitę swej działalności wciągnąć okoliczne panie domu, które doceniają rodzaj pracy, jaką organizacja prowadzi. Ideą przewodnią domku na Osiedlu było wykazanie nabywcom takich-że lokali, iż nawet na niewielkiej przestrzeni można się urządzić wygodnie i estetycznie, jeśli się ma na uwadze urządzenie racjonalne, a nie przeładowania mieszkania niepotrzebnymi sprzętami. Jednocześnie Zw. Pań Domu, wykorzystując posiadany lokal, przeprowadził w nim szereg kursów i pokazów, które w zależności od zainteresowania tematem, — gromadziły po 30 do 70 osób.

Fakty tego rodzaju, dowodzą, iż placówka i praca Zw. Pań Domu oceniana jest należycie, i spełnia rolę, do której była powołana. Kwestie domowe, które dla każdej z kobiet powinny stanowić ośrodek jej zainteresowań — traktowane są u nas naogół dość po macoszemu, dlatego też Zw. P. D. jako organizacja kobieca, mająca na celu podniesienie poziomu gospodarstw domowych — stara się przeniknąć do wszystkich środowisk i spełnić swoje zadania.

Zadania te zaś w dalszym ciągu mają na celu — poprzez racjonalizację i higienę naszego odżywiania — jak również higienę i celowość naszych urządzeń domowych — podniesienie tężyzny fizycznej, narodu, która, wychodząc z założeń obronności państwa — ma dla niego pierwszorzędne znaczenie. — Uzależnienie więc wartości i rodzaju warunków, w jakich przebywamy — w dużym stopniu zależy od nas samych i uświadomienia gospodarczego, które tak łatwo nabyć możemy.

Domek na Osiedlu czynny jest w poniedziałki, środy i piątki od godz. 16 do 18. Dyżurujące panie chętnie udzielają zgłaszającym się wszelkich wskazówek z zakresu urządzenia domu, organizacji pracy. względnie zaznajamiają z przepisami kulinarnymi.

Począwszy zaś od 5 maja, w godz. od 14 do 16 rozpocznie się kurs trykotarski pod fachowym kierownictwem p. Dąbkówny (druty i szydełko) dla członkiń Zw. P. D. jak również i gości. Opłata za kurs wynosi 3 zł.

Tegoż dnia t. zn. 5 bm. o godz. 16-ej odbędzie się w lokalu Stow. Techników (3 Maja 25) miesięczne zebranie Zw. P. D. o obszernym i interesującym programie, na który złożą się pogadanki p. Przybyłkówny, ogrodniczki miejskiej — na temat: Zdobienie okien i balkonów oraz p. G. Kwapiszewskiej pt. „Dietetyka wiosenna". Oprócz pogadanek p. Kulżarka, instruktorka Elektrowni — urządzi pokaz pasteryzowania mleka w specjalnie pomyślanym aparacie elektrycznym. Pasteryzacja mleka ma na celu usunięcie wszelkich zarazków, jakie się w nim znajdują, jednak bez doprowadzenia mleka do stanu wrzenia, co podnosi znaczną jego wartość witaminową. W chwili panującej zarazy, pryszczycy — możność i łatwość pasteryzowania mleka ma dla zdrowia duże znaczenie.

Dla całości programu zebrania — p. Lewicka poda przepisy przetworów z mleka oraz przygotuje do wypróbowania parę potraw z sera. Zarząd Zw. P. D. przygotowując tak obszerny i ciekawy program zebrania, ma nadzieję, iż zgromadzi ono wszystkie jego członkinie, jak również i sympatyczki.

J. RUDZKA

Z życia harcerstwa

NA SATURNIE

W dniu 28 ub. m. w sali bibliotecznej Klubu urzędników Towarzystwa górniczo-przemysłowego „Saturn" odbyło się walne doroczne zebranie Koła Przyjaciół Harcerstwa na Saturnie. Zebranie zagaił prezes Koła p. Bolesław Jankowski, zapraszając na przewodniczącego dyr. Jerzego Dzierzbickiego, długoletniego prezesa Koła Przyjaciół Harcerstwa w Wojkowicach Komornych, protokółował p. Jan Dudziński.

Koło Przyjaciół Harcerstwa na Saturnie ma pod swoim patronatem pięć drużyn harcerskich a mianowicie: 5 drużynę męską im. Stefana Czarnieckiego, 60 męską szkolną, I żeńską im. Królowej Jadwigi i II żeńską szkolną, tudzież krąg starszo-harcerski. Sprawozdania poszczególnych drużyn wykazały pewne braki, naogół jednak rezultat pracy w roku 1937 można uważać za dodatni. W roku sprawozdawczym obozy letniej 5 drużyny męskiej i I żeńskiej, urządzone w Kamienicy koło Łącka, w lasach Towarzystwa „Saturn" wypadły dobrze, a przede wszystkim, dzięki wspaniałym warunkom klimatycznym, odniosły swój cel pod względem zdrowia i zadowolenia młodzieży.

Preliminarz budżetowy Koła Przyjaciół zamyka się po obu stronach sumą zł 1100. Koło w miarę możności niesie pomoc materialną i otacza swoją opieką wszystkie drużyny. Prenumeruje dla izby harcerskiej następujące pisma: Na Tropie, W Kręgu Wodzów, Harcerstwo, Brzask i Skrzydła.

W roku bieżącym 5 drużyna męska im. Stefana Czarnieckiego na Saturnie obchodzi 25 lecie swego istnienia i z tej racji Koło Przyjaciół funduje dla zasłużonej jubilatki sztandar. Uroczystości jubileuszowe, poświęcenie sztandaru i odsłonięcie tablicy pamiątkowej odbędą się w dniach Zielonych Świątek tj. 5 i 6 czerwca rb. Na te dni zwołany jest na Saturn zlot półchorągwi harcerzy pod wodzą hm. Zdzisława Czarnomskiego.

Istniejący od paru lat na Saturnie harcerski warsztat mechaniczno-kowalski rozwija się bardzo dobrze, harcerze uczą się rzemiosła i trochę zarabiają.

Władze Koła Przyjaciół Harcerstwa na Saturnie pozostały nadal te same.

TOREBKI
PASKI DAMSKIE oraz wszelkie DROBIAZGI SKÓRZANE
najkorzystniej w wielkim wyborze u
PIECHOCKIEGO
SOSNOWIEC Warszawska 6 Tel. 69.052 | DĄBROWA Sobieskiego 23 Tel. 68.234
Obstalunki Reperacje

Oddział Zw. ochotników AP

W DĄBROWIE

W Dąbrowie w świetlicy miejskiej przy ul. Kr. Jadwigi 49 odbyła się uroczystość otwarcia oddziału Związku b. ochotników Armii Polskiej. W uroczystości wzięło udział około 160 osób z przedstawicielami starostwa powiatowego w osobie p. wicestarosty Siekierzyńskiego PAL kpt. Damskiby, PKU mjr Wittka, PW kpt. Nowakowskiego, dr Niepielskiego, dr Jurowa, zarządu miejskiego i Rady miejskiej, policji państw., przedstawicieli pokrewnych Związków z terenu Dąbrowy i okolic i czł. zarządu głównego kpt. Piotrowskiego. Uroczystość otworzył wiceprezes p. Miazek Wł., witając przybyłych gości. Zgromadzeni na wstępie uczcili pamięć Marszałka Józefa Piłsudskiego przez powstanie i jednominutową ciszą. Następnie przemawiał p. starosta, życząc ochotnikom owocnej pracy ku chwale Ojczyzny, kpt. Piotrowski, który omówił w zarysach przebieg prac związanych z powstaniem Związku. Kpt. Nowakowski w porywających słowach przypomniał czyny ochotnicze, zachęcając ochotników by zawsze byli gotowi na wezwanie Naczelnego Wodza, po czym orkiestra odegrała Hymn Państwowy. P. Hentes, skarbnik oddziału Związku w Sosnowcu odczytał rezolucję. W czasie skromnego podwieczorku deklamowała Henia Żywiecówna, córka ochotnika z oddziału Czeladz i Adaś Pawlik, syn ochotnika z oddziału Dąbrowa. Po skromnym podwieczorku odbyła się wspólna fotografia.

Niezrzeszonych ochotników z lat 1914—1921 zarząd zaprasza do gremialnego zapisywania się do Związku. Sekretariat czynny jest w każdy poniedziałek i piątek od godz. 18—20. Adres dla korespondencji: Dąbrowa Górn., kop. „Paryż", p. Czekaj Stefan.

Aresztowanie komunistycznych wysłanników z Sosnowca

100 tys. zł. z Moskwy na wichrzenie 1-majowe

Akcja władz bezpieczeństwa, mająca na celu likwidację poczynań komunistycznych na terenie stolicy przed dniem 1 maja, została całkowicie zakończona. W wyniku licznych obserwacyj, rewizji i obław, władze bezpieczeństwa zatrzymały 70 osób, **z pośród najbardziej aktywnych członków komunistycznej partii Polski.**

Między innymi całkowicie zlikwidowano t. zw. centralną technikę KPP — mieszczącą się w żydowskiej dzielnicy.

Jednocześnie zatrzymano czynnych członków techniki KPP, między innymi 4 wybitnych działaczy, notowanych od dawna za działalość wywrotową. Są to: **Josek Cholewa, Eliasz Kranc, Sziwa Kramarz oraz Abram Szafirsztajn** — wszyscy mieszkańcy Warszawy.

Poza tym zlikwidowano technikę komitetu warszawskiego organizacji komunistycznej. Dział ten składał się z dwóch komórek, mianowicie: techniki KPP oraz techniki komunistycznego związku młodzieży (KZMP.)

W lokalu tej organizacji aresztowano kilkanaście osób, m. in. następujących, znanych wywrotowców: **Zygmuntą Grubę, Taubę Borowską, Beniamina Binera Icka Kolara, Chawę Zolberga oraz Srula Elefanta vel Słonia.**

Zlikwidowano też dzielnicowe składy bibuły komunistycznej na Woli, Muranowie, Powiślu, przy ul. Smoczej oraz w innych punktach Warszawy.

Warszawa była zasilana w druki komunistyczne nie tylko przez centralną technikę oraz technikę kręgową, ale i przez składy dzielnicowe.

Po dłuższych obserwacjach w ręce władz bezpieczeństwa wpadł wybitny działacz komunistyczny delegowany z Moskwy do Polski celem zorganizowania akcji 1-majowej. Wytropiono kryjówkę wywrotową pod Warszawą, skąd porozumiewał się on z komunistami warszawskimi oraz z innych miast Polski.

W kryjówce tej znaleziono dokumenty stwierdzające, że delegat z Moskwy rozdzielił ponad 100.000 zł. pomiędzy komunistów na zorganizowanie demonstracji 1-majowej. Jednocześnie znaleziono dokumenty z notatkami, na podstawie których władze bezpieczeństwa **mogły przystąpić do błyskawicznej akcji, mającej na celu całkowite sparaliżowanie przygotowań komunistycznych.**

Dzięki tym dokumentom natrafiono na trzy składy bibuły i **aresztowano pięciu komunistów. delegowanych przez organizacje komunistyczne z Sosnowca, Lublina, Katowic, Wołynia oraz województwa tarnopolskiego do Warszawy po bibułę propagandową.**

PRZY OTYŁOŚCI stosuje się znaną SÓL MORSZYNSKĄ lub WODĘ GORZKĄ MORSZYNSKĄ. Żądać w aptekach i składach aptecznych.

NA ZDROWYCH PODSTAWACH

PIĘKNY ROZWÓJ SPÓŁDZIELNI KREDYTOWEJ ZAGŁĘBIA DĄBR. W SOSNOWCU

W ubiegłą niedzielę w sali Domu Katolickiego w Sosnowcu odbyło się sprawozdawcze walne zebranie członków Spółdzielni Kredytowej Zagłębia Dąbrowskiego w Sosnowcu. Do stołu prezydialnego zaproszono na przewodniczącego p. Abratańskiego St., na asesorów pp.: **H. Buchaczową, W. Kamińskiego** i na sekretarza **Z. Gąsiorowskiego.**

Obszerne sprawozdania z działalności Spółdzielni składali kolejno: ogólne prezes zarządu **p. Jan Duda**, który zaznaczył, że Spółdzielnia od pewnego czasu zdobywa coraz większe zaufanie, czego dowodem jest, że uzyskuje nowe kredyty redyskontowe w bankach, jak również i nowe wkłady oszczędnościowe, a to dzięki temu, że te są bardzo punktualnie według umowy wypłacane. Sprawozdanie statystyczne i bilans zamknięcia z rachunkiem strat i zysków złożył **p. K. Jurek.**

Sprawozdanie Rady Nadzorczej złożył **p. inż. Stefan Wąs**, sprawozdanie z komisji rewizyjnej **p. H. Almstaedt**, a protokuły z przeprowadzonych rewizyj przez Związek rewizyjny odczytał **p. Z. Cholewa.**

Ze sprawozdań zebrani dowiedzieli się, o bardzo intensywnej pracy władz Spółdzielni, a z cyfr, dowodów o tym, że

Spółdzielnia jest oparta na zdrowych podstawach.

Poważne kapitały własne Spółdzielni z wkładami członków i niečzłonków, wraz z redyskontem umożliwiały pracę władzom Spółdzielni, która w roku 1937 udzieliła swoim członkom

4245 pożyczek na złotych 963.582,54

Szczególną opieką Spółdzielnia otacza rzemieślników, którym udziela pożyczek na dogodne spłaty, pobierając tylko 6% w stosunku rocznym.

Również Spółdzielnia Kredytowa posiada zaufanie i między ciułaczami grosza, gdyż jak wynika ze sprawozdań na koniec roku 1934 wydała różnym osobom, składającym swe oszczędności w Spółdzielni

175 książeczek oszczędnościowych.

Z odczytanych dwóch protokułów rewidentów Związku rewizyjnego, którzy bardzo skrupulatnie badali gospodarkę Spółdzielni zebrani dowiedzieli się, że gospodarka Spółdzielni jest bardzo przezorna i bezwzględnie uczciwa. Punktualne zaś wypłaty wierzycielom zasługują na specjalne podkreślenie i powinny być zachętą do dalszych lokat kapitałów w Spółdzielni jeszcze dla tych, którzy wolną gotówkę trzymają u siebie bez oprocentowania.

Spółdzielenia zamknęła rok sprawozdawczy zyskiem zł 4.368,95. Z zysku tego

postanowiono wypłacić członkom dywidendę w wysokości 4% od jednego udziału.

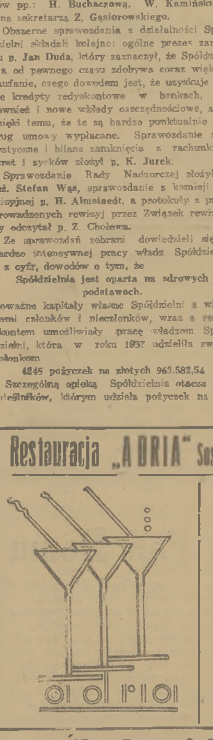
Po udzieleniu Radzie i Zarządowi absolutorium, przystąpiono do wyboru 5 członków Rady Nadzorczej. Ustępujących przyjęto ponownie i obecnie skład władz Spółdzielni Kredytowej jest następujący:

Rada: **inż. Stefan Wąs, Hugon Almstaedt, dr Adam Bilik, Zygmunt Cholewa, Adam Pietrzyk, Wacław Piga, Ludwik Kruż, Leonard Marcinkowski, Bronisław Konieczny, Jan Garbaczewski, Zdzisław Szpineter.**

Zarząd: **Jan Duda, Józef Pałusiński, Michał Zapiór.**

Po uchwaleniu budżetu na rok bieżący i wyczerpaniu porządku dziennego, zebranie zakończono o godzinie 18

Restauracja „ADRIA" Sosnowiec BAR-COCTAIL vis a vis dworca Tel. Zarządu 62-543 Tel. sali 62-717

PROGRAM „ADRII" NA M. MAJ 1938 R.
wystąpią
LUCYNA MORAWSKA
słyna tancerka-wodewilistka po powrocie z Paryża
BABY and BOY
atrakcyjny duet liliputów
i sympatyczna polska tancerka
BOGUMIŁA NORSKA
w tańcach ekscentrycznych
Tańce! — Śpiew! — Humor!
NAJLEPSZA KUCHNIA NA TERENIE ZAGŁĘBIA I ŚLĄSKA

Śladami Maruszeczki

chcieli pójść dwaj młodzi fryzjerzy

W ub. piątek donieśliśmy o aresztowaniu dwóch młodych fryzjerów z Sosnowca: 18-letniego Tadeusza Chrzanowskiego i 19-letniego Leonarda Szurnika, którzy usiłowali wymusić od jednego z mieszkańców Sosnowca p. B. 300 zł., grożąc zamordowaniem jego kilkuletniego synka.

Występ młodych wykolejeńców nie udał się i obaj powędrowali na dłuższy okres czasu do więzienia.

Chrzanowski i Szurnik z zamiłowaniem zaczytywali się w kryminalnej literaturze i uczęszczali do kin na sensacyjne obrazy.

Ostatnio obaj młodzi fryzjerczykowie zachwycali się wyczynami **krwawego zbira Maruszeczki i postanowili pójść w jego ślady.**

Za pieniądze, które chcieli wymusić na p. B. zamierzali **zaopatrzyć się w broń.**

Zamiarów swych na szczęście nie zdążyli zrealizować.

GŁOSY PUBLICZNE

W sprawie letniska w Zarkach

Wkrótce wejdzie w życie letni rozkład jazdy pociągów i za dwa miesiące pojedziemy na letniska, aby po całorocznej pracy w dusznych, zadymionych i zakurzonych miastach Zagłębia, odpocząć na łonie natury, przewietrzyć nasze zakopcone płuca i nabrać sił do dalszej pracy.

Nie każdy jednak będzie miał urlop w sezonie letnim i nie każdy będzie mógł wyjechać w góry na odpoczynek; siłą rzeczy będzie zmuszony umieścić rodzinę gdzieś w pobliżu Zagłębia, aby przez to lato dojeżdżać do niej i przynajmniej półtora dnia w tygodniu tj. pół soboty i niedzielę spędzić na świeżym powietrzu.

Do takich miejscowości najlepiej nadawałoby się dla nas zagłębian, a nawet mieszkańców Katowic, letnisko Żarki, jako miejscowość piaszczysta, sucha i lesista, położona przy przystanku Żarki na szlaku Katowice — Częstochowa.

Lecz do wyboru letniska Żarki na letniskowe locum stoi w pierwszym rzędzie na przeszkodzie drogi przejazd i brak zupełnie wycieczkowych biletów; przejazd bowiem z Sosnowca do Żarek w jedną stronę kosztuje zł. 3. Przy kilku członkach rodziny przejazd na niedzielę jest za kosztowny.

Ponieważ sprawa biletów ulgowych do Żarek już od kilku lat była poruszana, radzibyśmy byli dowiedzieć się od zarządu dóbr Złoty Potok, z których letnisko Żarki zostało wydzielone, co poczynił w tym względzie, czy letnicy będą mieli dogodny pociąg, aby przed ósmą rano można było dostać się do Sosnowca i Katowic i czy możliwy będzie dojazd do letniska drogą bitą?

Aby miejscowość letniskowa mogła się rozwijać, potrzebna jej jest w pierwszym rzędzie tania i dogodna komunikacja.

S. L.

× ZARZĄD ZW. REZ. KOŁO SOSNOWIEC-POGOŃ zawiadamia, że w rocznicę Wielkiej Konstytucji w dniu 8 maja rb. o godz. 18 dorocznym zwyczajem w lokalu Związku w Sosnowcu przy ul. Lwowskiej 3 m. 57-VI — okolicznościową prelekcję dla członków i sympatyków Koła wygłosi referent wychowania obywatelskiego prof. Bożek Franciszek. Wejście bezpłatne. Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

× PODPISANIE UMOWY. W tych dniach podpisano umowę zbiorową w wapiennikach J. Bełdysa w Strzemieszycach. Tym samym przewlekły zatarg został ostatecznie zlikwidowany.

Lista ofiar

NA RZECZ TOW. POPIERANIA SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO

Z okazji Świąt Wielkanocnych złożyli na rzecz Towarzystwa popierania szkolnictwa zawodowego w Sosnowcu ofiary pp.: Arnold Stefan 3 zł, Baradziej Wincenty 1 zł, Cupiał Jan 5 zł, Czaplicki Marian 3 zł, Czechowski Henryk 10 zł, Dąbrowski Z. 50 gr, Fridrichsdorf 5 zł, Frycz Feliks 5 zł, Gaszyński 3 zł, Graczyński Stanisław 5 zł, Hanisch 5 zł, Horski Henryk 10 zł, Horski Lucjan 2 zł, Jędryczek Mikołaj 5 zł, Juchniewicz J. 50 gr, Kołodziejczyk L. 50 gr, Kowalski Roman 50 gr, „Kozłowow i Jędryczek“ 10 zł, Lamprecht Paweł 14 zł, Lemańczyk K. 5 zł, Lis R. 50 gr, Makowski Bolesław 5 zł, Mielak Rudolf 50 gr. Nielepiec W. 1 zł, Opiołówna St. 50 gr, Piwoński F. 5 zł, PZPP i H. R. P. w Sosnowcu 5 zł, Płocki Tomasz 5 zł, Przyborowski J. 5 zł, „Savoy“ restauracja 10 zł, Sterak Franciszek 50 gr, Strączyński Edward 3 zł, „Strem“ S. A. 5 zł, Stryjewski Henryk 2 zł, Szybka L. 1 zł, Trzęsimiech Teofil 5 zł, Węgierski Karol 5 zł, Wnuk Feliks 1 zł 50 gr, Zaleski J. 1 zł, Związek Lekarzy P. P. 5 zł, dwa podpisy nieczytelne 1 zł 50 gr, razem — zł 161; poprzednio zł 358 gr 75, razem zł 519 gr. 75.

Wszystkim ofiarodawcom, którzy poparli działalność Towarzystwa, Zarząd składa podziękowania.

Prezes: (—) J. Kaczkowski.
Sekretarz: (—) Al. Dąbrowski.

—oOo—

Umorzenie śledztwa

PRZECIWKO DYR. T-WA OCHRONY MIENIA POW. BĘDZIŃSKIEGO

Kilka miesięcy temu głośnym echem odbiła się w całym Zagłębiu wiadomość o wykryciu „afery“ w „Towarzystwie Ochrony Mienia pow. Będzińskiego“, — którego dyrektorem był Stanisław Zygmunt z Dąbrowy Górniczej, ul. 3 Maja 18.

Rzekome nadużycia, o których popełnienie oskarżono kilku kontrolerów, — wspomnianego towarzystwa z dyrektorem tej instytucji p. Zygmuntem na czele, wywołały wielkie poruszenie w Sosnowcu i Dąbrowie Górniczej, tym więcej, że w miarę posuwania się prowadzonego śledztwa, Zygmunta aresztowano.

Jak się obecnie okazuje, wiadomości o nadużyciach w towarzystwie ochrony mienia były nieścisłe i wyolbrzymiane przez niektóre dzienniki. Dowiadujemy się bowiem, że śledztwo przeciwko kontrolerom tego Towarzystwa i p. Zygmuntowi zostało umorzone.

—oOo—

X STOWARZYSZENIE ABSOLWENTÓW MIEJSKIEGO INSTYTUTU KSZTAŁCENIA HANDLOWEGO W CHORZOWIE zwraca się do wszystkich absolwentów stowarzyszonych i niestowarzyszonych, aby wzięli liczny udział w uroczystości odsłonięcia tablicy pamiątkowej ku czci Marsz. Józefa Piłsudskiego i w poświęceniu sztandaru szkolnego MIKH, która odbędzie się w dniu 3 maja rb. Zbiórka na podwórzu szkolnym o godz. 8.30.

PROGRAM RADIOWY

WALKA O SERCE MATKI WZRUSZAJĄCE SŁUCHOWISKO — W TEATRZE WYOBRAŹNI

Słuchowisko „Węzeł“, które w dn. 1 maja o godz. 19 nadaje Teatr Wyobraźni poruszy ciekawy temat. — Matka, którą zawierucha wojenna rozdzieliła z małym synkiem stara się przez długie lata odszukać go — niestety bez skutku. I nagle radosna niespodzianka! Zjawia się ten, którego znaleźć już się nie spodziewała. Okazuje się jednak, iż nie jest on jej dzieckiem, gdyż do miasteczka przybywa prawdziwy syn, od dawna poszukujący swej matki. I tutaj zaczyna się walka o serce matki — tego który miał do niej prawo i tego który całe życie tęsknił za słowem „matka“, wychowanego w zakładzie dla podrzutków. Oto w krótkich słowach zarys wzruszającego słuchowiska, napisanego przez Władysława Procnera.

RYSZARD ODNOPOSOW PRZED MIKROFONEM

W niedzielę, dn. 1 maja o godz. 16.05 wystąpi przed mikrofonem Polskiego Radia Ryszard Odnoposow, skrzypek cieszący się sławą światową. Artysta odegra przy akompaniamencie prof. Ursteina szereg drobnych, efektownych utworów skrzypcowych.

POLSKIE RADIO TRANSMITUJE OTWARCIE TARGÓW POZNAŃSKICH

Dn. 1 maja o godz. 11.30 Polskie Radio transmituje otwarcie XVII Międzynarodowych Targów Poznańskich. Targi tegoroczne stoją pod znakiem handlu, przemysłu i rzemiosła, budząc wielkie zainteresowanie w kraju i zagranicą, to też transmisja radiowa, na którą zapewne czekają wszyscy radiosłuchacze, pozwoli im wziąć udział w inauguracji największej dorocznej imprezy handlowej.

TRANSMISJA Z GNIEZNA

W niedzielę, dn. 1 maja o godz. 9.20 Polskie Radio rozpocznie transmisję z uroczystości odpustu Świętego Wojciecha w Gnieźnie Mszę Pontyfikalną przy Grobie pierwszego męczennika i patrona Polski w Katedrze Prymasowskiej celebrować będzie przedstawiciel Ojca Świętego w Polsce Nuncjusz Papieski, Jego Ekscelencja ks. Arcybiskup Filip Cortesi. Nabożeństwo poprzedzi reportaż radiowy, który odmaluje słuchaczom przebieg uroczystości odpustowych w Gnieźnie.

NIEDZIELA 1 MAJA 1938 R.

6.15 „Surmy śląskie“ 6.30 Koncert poranny orkiestry wojskowej z Katowic 7.40 Gra „Tamburica“ — zespół instrumentów jugosłowiańskich z Knurowa 8.15 Gazetka rolnicza 8.30 Koncert życzeń 8.50 „Nieznianka na pszenicy“ pogadanka 9.00 Transmisja nabożeństwa 11.30 Transmisja z otwarcia XVII Międzynarodowych Targów Poznańskich 11.57 Sygnał czasu hejnał 12.03 Poranek symfoniczny Wykonawcy: Orkiestra symfoniczna pod dyr. Stefana Lidzkiego-Śledzińskiego oraz Ludwik Kurkiewicz — klarnet 13.00 „Recytacja w zespole teatralnym“ — pogadanka 13.10 „Kamień w polu“ — nowela Adolfa Fierli 13.30 Muzyka obiadowa Wykonawcy: orkiestra salonowa pod dyr. Jarosława Leszczyńskiego, orkiestra mandolinistów im. St. Moniuszki z Wełnowca Krystyna Janowska — sopran, Szymon Wiśniewski — skrzypce, Karol Szafranek — akompan. 14.45 Audycja dla wsi 15.45 „Spółdzielczość jednym ze źródeł dobrobytu“ — pogadanka 15.55 „Co słychać na Śląsku?“ 16.05 Recital skrzypcowy Ryszarda Odnoposowa 16.45 „Amer — ponury cień Sahary“ — opowieść mówiona. 17.00 Podwieczorek przy mikrofonie. Transmisja z sali hotelu „Bristol“ 19.00 Oryginalny Teatr wyobraźni: premiera słuchowiska p.t. „Węzeł“ 19.40 Koncert solistów 20.00 „W niedziela przy żeleźnioku“ — Audycja pogodna 20.30 Wiadomości sportowe 20.40 Przegląd polityczny. 21.00 Wiadomości sportowe 21.15 „Ta-joj“ — wesoła audycja 22.00 Najpiękniejsze pieśni Stanisława Moniuszki 22.30 Luigi Boccherini: Kwintet w wykonaniu Kwartetu P. R. 23.00 Walce i marsze — nowości z płyt.

Na zdjęciu widok nowo zbudowanego portu rybackiego w Władysławowie (dawniej Wielka Wieś Hallerowo), którego poświęcenie z udziałem przedstawicieli rządu odbędzie się dnia 4 maja rb.

TEATR i MUZYKA WE WSPÓŁCZESNEJ LITWIE

Kowno, w kwietniu.

Ruch teatralny i muzyczny współczesnej Litwy koncentruje się w Kownie, gdzie istnieje szereg instytucyj takich, jak Państwowe Konserwatorium Muzyczne i Państwowy Teatr Dramatyczny, który jest również siedzibą Opery. Zarówno muzycy, jak artyści operowi i dramatyczni litewscy są wychowankami i uczniami szkół zachodnio-europejskich, a wielu z nich, zwłaszcza kompozytorów, kształciło się w Polsce.

Do tych w pierwszym rzędzie należy zmarły w 1911 roku Mikołaj Ciurlionis, który skończywszy studia muzyczne w Warszawie i zdobywszy wiele nagród polskich za swe utwory, jak „Las“ lub „Polonez“, poświęcił się dalszym studiom w Lipsku i Petersburgu. Był on jednocześnie utalentowanym malarzem i jego obrazy stanowią cenną pozycję w dziedzinie malarstwa litewskiego.

Jednym z najwybitniejszych jego utworów jest „Morze“, utwór, podobnie zresztą jak i inne jego kompozycje, nawskroś programowy. Obok Ciurlionisa do najwybitniejszych kompozytorów litewskich zaliczają się: Antanas Raciunas, wychowanek Konserwatorium Kowieńskiego, autor szeregu utworów symfonicznych, sonat oraz opery „Trzy talizmany“, która cieszy się wielkim powodzeniem w Kownie; znanym kompozytorem operowym jest Karnavicius, — autor „Grażyny“ i „Radwiła Perkunas“ oraz Petrauskas, który napisał operę „Biruta“.

Z muzyków, którzy poświęcili się działalności pedagogicznej, w pierwszym rzędzie wymienić należy Gruodisa, który jest obecnie dyrektorem Państwowego Konserwatorium w Kownie i pierwszym kapelmistrzem Opery. — Juozas Tallat Kelpsa, jeden z czołowych reformatorów opery w duchu nowoczesnym, dyrygent opery w Kownie i prof. klasy kompozytorskiej Konserwatorium jest również znanym na Litwie kompozytorem.

Opera litewska posiada doskonały zespół śpiewaczy, w którym na pierwsze miejsce wysuwa się tenor Kipras Petrauskas. Obok niego do czołowych śpiewaków opery kowieńskiej należą: Atanas Zadejka, baryton oraz sopranistka Lipczusowa. Opera kowieńska ma bardzo wielu zwolenników i cieszy się ogromnym powodzeniem.

Litewski teatr dramatyczny datuje się od roku 1919. Pierwszym pionierem teatru litewskiego był Vaickus, aktor jednego z teatrów petersburskich, który założył własne studio dramatyczne. Kiedy nastąpił pomyślny czas dla pracy teatralnej, na czele teatru litewskiego stanął aktor Glinskis, później Sutkus, wreszcie obecny reżyser Dauguvietis. Nie poprzestając na repertuarze litewskim, Dauguvietis stara się zaznajomić publiczność z wielkim repertuarem klasycznym Moljera, Szekspira, Schillera etc.

Do najwybitniejszych dramaturgów litewskich należą m. in. Vaiciunas, Ciurlionis i Putinas - Mykolaitis. Ze sztuk polskich wystawionych w Kownie wymienić należy: „Mindowe“ Słowackiego „Koniec Mesjasza“ Żuławskiego, oraz „Dom Kobiet“ Nałkowskiej. Zainteresowanie teatrem jest niejednolite, upodobania bardzo różne. „Chata Wuja Toma“, wystawiona przez „Młody Teatr“, awangardową placówkę młodych adeptów sztuki aktorskiej, pod kierownictwem Oleka Zilinskasa, osiągnęła ilość 30 przedstawień w ciągu 2 miesięcy, a sztuki klasyczne idą zaledwie kilkanaście razy. Organizatorzy, kierownicy literaccy i aktorzy dają maximum wysiłku szczerego i rzetelnego, który jednak nie zawsze jest należycie oceniany.

Relikwie św. Jana Bosko

przed cudownym obrazem w Częstochowie

W dniach 7 i 8 maja odbędzie się w Częstochowie pod protektoratem J. E. ks. kardynała prymasa Hlonda kongres salezjański.

Jednym z głównych punktów programu jest sprowadzenie relikwij św. Jana Bosko (kości z głowy świętego), które obecnie znajdują się w Krakowie w kościele księży Salezjanów.

Relikwie te zostały przywiezione miesiąc temu z domu macierzystego zakonu z Turynu, we Włoszech, gdzie znajduje się grób świętego.

Relikwiarz zostanie umieszczony na ołtarzu pod cudownym obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej.

Otwarcie sezonu motocyklowego

w Dąbrowie

W ub. niedzielę odbyło się uroczyste otwarcie sezonu Klubu motocyklowego w Dąbrowie. Na zarządzoną zbiórkę przed lokalem Klubu, przybyło 53 maszyn (motocykli) i 4 samochody udekorowanych proporczykami klubowymi. Motocykliści w jednolitych beretach klubowych i kurtkach skórzanych, wyglądali imponująco.

O godz. 9 przy dźwiękach orkiestry p.a.l. nadjechały samochody wiozące przedstawicieli władz administracyjnych, wojskowych, w osobach pp.: starosty Boxy, pułk. Szweda i towarzyszących mu oficerów, prezydenta miasta p. Trzęsimiecha, dr Niepielskiego, oraz kpt. Nowakowskiego, kom. PW i WF.

Na gromkie „baczność“ wypięły się piersi wszystkich motocyklistów ustawionych przy maszynach i prezes klubu pan Zając złożył raport p. staroście i z-pcy d-dcy p.a.l.

Po przeglądzie udano się do miejscowego kościoła na uroczyste nabożeństwo, które celebrował kapelan klubu ks. kanonik Niedźwiedzki; okolicznościowe kazanie wygłosił ks. pref. Flisowski. Podczas nabożeństwa odegrała kilka pieśni orkiestra p.a.l. Po nabożeństwie i uroczystym poświęceniu maszyn odbyła się defilada.

Po defiladzie p. starosta Boxa wręczył dyplomy za największą ilość przejechanych kilometrów w wycieczkach i imprezach klubowych, następującym motocyklistom pp.: Piaskowskiemu, inż. de Valliere, Masło, Kołkiewiczowi, Oczkowiczowi, Ratmanowi, oraz licencji sportowej dla juniorów p. Jankowskiemu, życząc jako najmłodszemu i wiele obiecującemu motocykliście największych wyczynów i sukcesów sportowych.

Podczas skromnego przyjęcia, które odbyło się w kasynie Tow. Fr.-Włoskiego przemawiał prezes klubu p. Zając, witając zaproszonych gości i sympatyków ruchu motocyklowego i tu podnieść należy ważkość jego słów rzuconych do ogółu motocyklistów, aby uprawiając ten tak miły sport mieli zawsze na uwadze hasło „każdy motocyklista musi być zrzeszonym i obywatelstwo uświadomionym — boć zorganizowani stanowić będziemy siłę, która w razie najwyższych potrzeb odda Państwu duże usługi przez przygotowanie dla armii zorganizowanych i dobrze wyszkolonych w jeździe motocyklistów“.

W odpowiedzi p. starosta wyraził całemu klubowi podziękowanie za dotychczasową pracę, podkreślając, że klub dąbrowski przez swoją żywotność i wzorową organizację wysunął się na czoło nie tylko Zagłębia, ale i Śląska, i życzył, aby klub prymat ten utrzymał nadal.

Podkreślić należy, że wszelkie imprezy organizowane przez dąbrowski Klub motocyklistów są na bardzo wysokim poziomie. Nic też dziwnego, że klub ten cieszy się ogromną popularnością wśród władz administracyjnych, wojskowych i miejscowego społeczeństwa.

Śmiało można powiedzieć, że Zagłębie dawno nie widziało tak dobrze i starannie zorganizowanej uroczystości.

Uczestnik.

Prosimy naszych zamiejscowych i miejscowych P. T. Prenumeratorów O WPŁACENIE PRENUMERATY za maj 1938.

Wydawnictwo „Kurjera Zachodniego“

KRONIKA ZAWIERCIA

Z życia Stowarzyszenia

WŁAŚCICIELI NIERUCH. W ZAWIERCIU

W tych dniach odbyło się roczne walne zebranie Stowarzyszenia właścicieli nieruchomości w Zawierciu. Zebranych było około 150 osób. Na zebraniu przedstawione zostało sprawozdanie z działalności za rok 1937, z którego widać, że w roku sprawozdawczym przybyło do 100 nowych członków, niedobór z preliminowanego budżetu na rok 1937 został pokryty nawet z nadwyżką. Zebrani uchwalili budżet na rok 1938 w sumie zł 2358,80 po stronie wpływów, a 2349 zł wydatków.

Dokompletowano zarząd Stowarzyszenia na miejsce wylosowanych i ustępujących wybierając pp.: inż. **Płócienniczaka Zygmunta, Grudzińskiego Leona, Piekarskiego Tomasza, Dymeckiego Stanisława i Maszczyka Adama**; na zastępców pp. **Kubiałkę Antoniego, Samborskiego Wawrzyńca i Ociepkę Józefa**; do komisji rewizyjnej wybrano ponownie pp.: dyr. **Masłowskiego Ludwika, Kotelę Piotra i Rajczyka Stanisława**. Następnie uchwalono znowelizowany statut i powołano sąd organizacyjny, do którego wybrano pp.: inż. posła **Sowińskiego Zygmunta, Płócienniczaka Zygmunta, Dymeckiego Stanisława, Kotelę Piotra i Polaka Piotra**; zastępcy pp.: **Górnicki Stanisław, Goetel Edward i Kawka Jan**.

Po dokonaniu wyborów przemawiali poseł inż. **Zygmunt Sowiński**, referując sprawy gospodarcze miasta, inż. **Żubr**, omawiając sprawy remontu nieruchomości i instruktor OPL **Brzozowski** o bezpieczeństwie domów i samoobronie. Poza tym zabierali głos pp.: **Dziąbek Stanisław, Miśta Ludwik i Dymecki Stanisław**, poruszając żywotne sprawy właścicieli nieruchomości.

Zebranie zagaił prezes p. **Grzybczyk Szczepan**, przewodniczył p. **Kawka Jan**, asesorami byli pp.: **Tomaszewska Jadwiga, Stemo Stanisław**, protokółował p. **Rachtan Krzysztof**.

✕ **ZAMIAST WIEŃCA** na grób śp. ks. prałata Zientary młodzież i grono nauczycielskie gimnazjum kupieckiego w Zawierciu ofarował na Chrześcijańską Kasę bezprocentowych pożyczek w Zawierciu zł 38.

Członkowie Kasy Bezproc. pożyczek „Chrześcijańska Pomoc" w Zawierciu zamiast wieńca na grób śp. ks. prałata F. Zientary I swego prezesa złożyli zł 28 na zasilenie funduszu pożyczkowego.

✕ **1 MAJ W ZAWIERCIU.** W dniu dzisiejszym odbędzie się w Zawierciu obchód 1-majowy, zorganizowany przez PPS i związki klasowe. Zbiórka pod lokalem przy ul. 11 listopada o godz. 9 rano. O godz. 12 w południe wiec.

✕ **WYJAŚNIENIE.** W notatce naszej z dnia 28 ub. m. pt. „Odznaczenie" zakradł się błąd w druku, a mianowicie: odznaczony krzyżem niepodległości p. Witold Lubicz Sawicki przeszedł kampanię W. P. w latach 1918—1922, a nie legionową. P. Sawicki za pracę w POW odznaczony jest krzyżem legionowym i krzyżem POW.

✕ **RUCH LUDNOŚCI.** Kancelaria parafialna w Zawierciu zanotowała w ub. m. urodzin 69, zaślubin 20 i zgonów 43. Od Nowego Roku urodzin 175, zgonów 140, przyrost naturalny zatem wyniósł w pierwszych czterech miesiącach rb. 35 osób.

KRONIKA OLKUSZA

„Związek Polski"

W OLKUSZU

Przy wypełnionej po brzegi sali kina „Orzeł" w Olkuszu, znawca historii żydowskiej ks. dr Trzeciak, wygłosił przeszło dwugodzinny odczyt na temat „Kwestia żydowska w Polsce".

Znakomity prelegent poruszył historię osiedlenia się żydów w Polsce i innych krajach, wskazał sposoby pozbycia się tego elementu, rolę żydów w Polsce itp. oraz omówił sprawę uboju rytualnego.

Bezpośrednio po odczycie, na wniosek adw. Borowskiego grono osób, obecnych na odczycie przystąpiło do zorganizowania w Olkuszu Stowarzyszenia „Związek Polski".

Cele i zadania Stowarzyszenia wyjaśnił adw Borowski.

✕ **NOWY NACZELNIK URZĘDU SKARBOWEGO** p. Stanisław Janik z Końskich, objął urzędowanie.

KINO „ORZEŁ" — Bohaterowie morza.

Ks. biskup Sonik w Kluczach

obejrzał plac pod budowę kościoła

Onegdaj przed wieczorem przybył do Klucz J. E. ks. biskup Sonik z Kielc w związku z mającą się rozpocząć budową kościoła w Kluczach.

Przybywającego autem ks. biskupa powitał przed bramą triumfalną **ks. Misterek** (zastępujący nieobecnego jeszcze proboszcza olkuskiego), w obecności **około 500 mieszkańców z Klucz.**

Po krótkich modłach w miejscowej kaplicy, ks. biskup wygłosił przemówienie, apelując do mieszkańców Klucz o dalsze ofiary na budowę Domu Bożego. po czym **udzielił zebranym błogosławieństwa.**

J. E. ks. biskup dokładnie obejrzał plac pod budowę kościoła i odjechał żegnany gorąco przez zgromadzonych na plebanię do Olkusza, skąd po spożyciu kolacji odjechał do Kielc.

Oszust spod Łodzi

grasował w Olkuszu

Przed trzema tygodniami kręcił się po Olkuszu osobnik, przedstawiający się za agenta firmy Ankudowicz z Warszawy, sprzedający na raty maszyny do szycia i rowery. Osobnik ten, nazwiskiem **Jan Dawidowicz**, pochodzący z Rudy Pabianickiej pod Łodzią, pobrał od kilkunastu osób zadatki.

Gdy mu się zaczął palić grunt pod nogami, **Dawidowicz wyjechał z Olkusza rzekomo do Wolbromia.**

Tymczasem policja olkuska ustaliła, że **Dawidowicz jest zwykłym oszustem**, poszukiwanym przez sąd grodzki w Łodzi i przez policję za oszustwa.

Za oszustem wszczęto poszukiwania.

Skazanie b. policjanta

za sprzedaż munduru i płaszcza

Głośny z niedawnego procesu w Sosnowcu o oszustwa popełnione wraz z innymi osobnikami na terenie Zagłębia Dąbrowskiego i Górnego Śląska, **b. posterunkowy p. p. Władysław Kałuża**, odpowiadał onegdaj przed Sądem okręgowym w Sosnowcu na sesji wyjazdowej w Olkuszu o sprzedaż **mienia państwowego** w postaci płaszcza, munduru kabury i tp. przedmiotów osobom prywatnym.

Sąd skazał Kałużę **na rok więzienia.**

Należy zaznaczyć, że wszystkie przedmioty, będące własnością państwową, sprzedane przez Kałużę, zostały w całości odebrane.

Spadek wydobycia węgla

Sytuacja górnictwa w marcu

Wydobycie węgla kamiennego w marcu rb. zmalało w porównaniu z poprzednim miesiącem o 62,4 tys. t. i wyniosło 2.955,1 tys. t. Przeciętna dzienna produkcja również zmalała o 21,7 tys. t. do 109,5 tys. t.

Zbyt węgla kamiennego wyniósł w miesiącu sprawozdawczym: na rynku krajowym 1.684,2 tys. t., na rynkach zagranicznych 905,4 tys. t oraz dla celów własnych kopalń i na deputaty urzędnicze i robotnicze 239,6 tys. t.

Zbyt krajowy w ilości 1.684,2 tys. ton był mniejszy, niż w miesiącu poprzednim o 118,4 tys. t., czyli o 6,57 proc. W szczególności odbiór ze strony przemysłu wzrósł o 58,5 tys. t. do 1.023,8 tys. t., ze strony PKP zmalał o 84,3 tys t. do 314,8 tys. t. i ze strony pozostałych odbiorców zmalał o 92,6 tys. t. do 345,6 tys. t.

Zapasy węgla kamiennego na zwałach kopalnianych wzrosły z 1,004,2 tys. t. na początku miesiąca do 1.130,3 tys. t. w końcu tego miesiąca.

Produkcja koksu wzrosła w marcu rb. w porównaniu z poprzednim miesiącem o 16,2 tys. t. do 199,4 tys. t. Produkcja ta na jeden dzień roboczy wyniosła 6,4 tys. t., czyli zmalała o 1,71 proc. Zbyt w kraju wzrósł o 1,2 tys. t. do 150,2 tys. t. do 23,2 tys. t. Stan zapasów wzrósł o 25,6 tys. t. do 86,1 tys. t.

Produkcja brykietów w marcu rb. zmalała w porównaniu z poprzednim miesiącem o 1,9 tys. t. do 17,9 tys. t. Zmalał również zbyt w kraju o 1,7 tys. t. do 16,7 tys. t., jak również eksport o 0,2 tys. t. do 0,2 tys. t. Stan zapasów na koniec miesiąca wzrósł o 0,8 tys. t. do 2,6 tys. t.

Szczęśliwa mieszkanka

Diabelskiej Wyspy

W tych dniach zmarła na Wyspie Diabelskiej 66-letnia Maria Bartet-Lakdar, ostatnia kobieta, skazana przed 50 laty na ciężkie roboty.

Maria Bartet urodziła się w Bordeaux. Była jeszcze dzieckiem, kiedy straciła rodziców. Nikt nie zajmował się sierotką i dlatego dziewczynka wcześnie poznała nędzę i głód.

Mając 17 lat poznała jakiegoś marynarza, który w niej się zakochał i wkrótce poślubił. Ale na nieszczęście Marii — **utonął w dwa lata później.**

Młodziutka wdowa pozostała bez żadnych środków do życia. Namówiono ją aby pojechała do Paryża i poszukała **pracy w stolicy.**

Ale pracy tej nie znalazła, **spotkała się natomiast z tą samą nędzą i głodem** które tak dobrze znała w Bordeaux.

Dalsze dzieje Marii Bartet, to jakby taśma filmu o ciężkim zmaganiu się młodej, ładnej i niezaradnej kobiety.

Epilog bezdomnych nocy, spędzanych często na bulwarach paryskich, rozegrał się w więzieniu...

Kiedy za drobne kradzieże, po raz czwarty w przeciągu 5 lat, znalazła się w celi więziennej, **została skazana na wysiedlenie na Wyspę Diabelską.**

Maria Bartet, należała do tych nielicznych skazańców, którzy na Wyspie Diabelskiej, nie tylko nie marzyli o ucieczce, ale czuli się zadowoleni ze swojego losu. **A gdy w r. 1909 wyszła za zezwoleniem władz administracyjnych za mąż za przestępcę Lakdara, radość jej nie miała granic.**

Bo od wczesnego dzieciństwa marzeniem Marii było posiadać skrawek ziemi, na którym mogłaby pracować. Podczas bezsennych nocy na bulwarach paryskich, **śniły się jej... kartofle, kapusta, buraki...**

Dziwnym zrządzeniem losu, marzenia jej spełniło się dopiero na Wyspie Diabelskiej...

W kilka lat później straciła męża. — Dwu synów padło ofiarą żółtej febry. Ale w dalszym ciągu uprawiała szmat pola, karmiła swoje kury i krowy i **stała się „dobrą wróżką" wszystkich przestępców, skazanych na ciężkie roboty.**

Pochowano ją w prostej, drewnianej trumnie, którą z głośnym płaczem odprowadziło na miejsce spoczynku 40 tu mieszkańców Wyspy Diabelskiej.

Kino „RIALTO" Warszawska 18

DZIŚ OSTATNI DZIEŃ

Chluba śpiewaków Europy, najwspanialszy tenor świata

BENIAMINO GIGLI w filmie, który przemówi do Was najpiękniejszym językiem miłości p.t.

MOJE SZCZĘŚCIE TO TY

SPORT

ZWYCIĘSTWO KOLCZYŃSKIEGO I CZORTKA W BERLINIE

W Berlinie odbyły się wielkie zawody bokserskie z udziałem najlepszych pięściarzy 10 państw. Zawody te mają wyłonić reprezentacyjną ósemkę, która bronić będzie barw Europy na meczu z reprezentacją bokserską Ameryki. Podajemy wyniki:

musza: **Sobkowiak** przegrał z Włochem Nardecchią a Węgier Podany przegrał z Finem Lehtinenem; kogucia: **Koziołek** przegrał z Niemcem Graafem a Włoch Sergo wypunktował Węgra Bondi; piórkowa: **Czortek** pokonał Szweda Kreugera, Irlandczyk Saunders pokonał Niemca Schoeneberga, a Niemiec Voelker zwyciężył Włocha Vicini na punkty; lekka: Niemiec Nuernberg znokautował w pierwszej rundzie Szweda Agrena a Niemiec Heese wypunktował Irlandczyka Smitha; półśrednia: **Kolczyński odniósł duży sukces, nokautując** w drugiej rundzie Irlandczyka Mac Clancy, w tej samej wadze Niemiec Murach wygrał na punkty z Duńczykiem Petersenem; średnia: **Pisarski** przegrał z Niemcem Campe.

Ogółem zatem z 5 Polaków Sobkowiak, Koziołek i Pisarski przegrali swoje walki, a Czortek i Kolczyński odnieśli zwycięstwa.

SKŁAD EUROPY NA MECZ Z AMERYKĄ

Po eliminacjach berlińskich skład Europy na mecz z Ameryką jest następujący: **Lethinen, Sergo, Saunders, Nuernberg, Kolczyński, Baumgarten, Vogt i Runge.**

Duża krzywda stała się Czortkowi, którego nie wystawiono. Nie jedzie do Ameryki również trener Sztam.

BEZROBOTNI MAJĄ WOLNY WSTĘP NA BOISKO

Na posiedzeniu zarządu STST Unia zapadła uchwała (jednogłośnie) następującej treści: „Bezrobotni mają prawo korzystania z wolnego wstępu na imprezy urządzane przez STS Unia na miejsca stojące, za okazaniem legitymacji Biura Funduszu Pracy i Miejskiego Komitetu Pomocy Zimowej Bezrobotnym".

Zastosowanie tej uchwały rozpocznie się w dniu najbliższej imprezy sportowej tj. 8 bm. Z wolnego wstępu będą mogli korzystać ci, którzy okażą przy wejściu na stadion (wejście od Pogoni) legitymację z Biura Funduszu Pracy z fotografią i dowód ostatniej rejestracji, że pozostaje bez pracy.

Z SAMOLOTU

DO OŁTARZA

Towarzystwo utrzymujące komunikację powietrzną na trasie Amsterdam — Londyn ma niemały kłopot z utrzymaniem personelu stewardek w swoich samolotach. Jak oświadczyła korespondentowi jednego z pism londyńskich p. Beatrix Terwendt, stewardka na tej linii, otrzymała ona w ciągu swej sześciomiesięcznej służby „tylko" 90 propozycyj wyjścia zamąż. Jak twierdzi miss Terwendt, każda stewardka po 6 miesiącach pracy opuszcza swój posterunek w samolocie i wychodzi zamąż. Towarzystwo ma z tej racji dużo kłopotów, gdyż musi wciąż szkolić odpowiednią „rezerwę". Stewardki wychodzą przeważnie zamąż za pilotów i inżynierów towarzystwa lotniczego. Część ich zostaje małżonkami pasażerów. Zdobywają sobie one łatwo uznanie i sympatię, ponieważ są grzeczne, usłużne, dobrze wychowane, władają kilkoma językami i... panują nad nerwami.

WIOSKA,

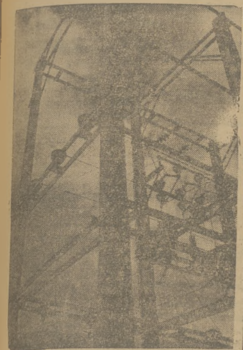
KTÓRA MA SWÓJ WŁASNY CZAS

W całej Anglii jest ustalony jeden i ten sam czas, za wyjątkiem jednej z wiosek angielskich. W hrabstwie Sussex leży wioska Ebernos, której mieszkańcy postanowili raz na zawsze nie kierować się czasem ustalonym, lecz czasem własnym, ustalonym według zegara słonecznego, znajdującego się w wiosce. Orzekli oni mianowicie, że czas wskazywany przez zegar słoneczny jest dla nich najpraktyczniejszy i poza tym najtańszy, bowiem nie muszą wprowadzać zegara na wieży swego kościoła. Mieszkańcy tej wioski nastawiają swoje zegarki według godzin, wskazywanych przez zegar słoneczny.

Widać stąd, że nawet w tej dziedzinie indywidualizm angielski wyrył swoje piętno, wprawdzie nie w całej Anglii, ale w jednej wsi.

Nowy rekord lotniczy

Samolot holenderski ustanowił nowy rekord szybkości w komunikacji pasażerskiej. Aeroplan, na pokładzie którego znajdowało się 10 pasażerów, przebył przestrzeń z Aleksandrii do lotniska w Croydon w czasie 12 godzin i 30 minut, osiągając przeciętną szybkość 310 kilometrów na godzinę.

Z CENTRALNEGO OKRĘGU PRZEMYSŁOWEGO

Reprodukowane przez nas zdjęcie, przedstawiające jedno z gniazd przewodów wysokiego napięcia w Zakładach Południowych w Stalowej Woli, jest świadectwem ogromu i zakresu gigantycznych prac, w sercu przemysłowym nowej Polski.

DOBRĄ BRZYTWĄ

golenie idzie sprawnie

wypróbowane brzytwy, pendzle, paski, maszynki, nożyki, garnitury zakupisz najkorzystniej w **Składzie Fabrycznym „ADA“ Modrzejewska 30 (Hale)**

Dobra brzytew wystarczy na wiele lat.

M. ŁEMPICKI

Spółka Akcyjna

PRZEDSIĘBIORSTWO GÓRNICZE, WIERTNICZE I HYDROTECHNICZNE

BILANS ZAMKNIĘCIA W DNIU 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny. Majątek stały: Nieruchomości 461.687,01 Rygi wiertnicze i maszyny 789.843,62 Rury wiertnicze 137.878,09 Narzędzia wiertnicze warsztatowe 374.870.96 Ruchomości 82.894,08 Inwentarz żywy w Kamieniołomach 1.075,— Bocznica kolejowa w Kamieniołomach 20.093,34. Majątek płynny: Kasy i Banki 21.577,14 Papiery procentowe 19.628,09 Weksle 7.500 Kaucje i wadia w gotówce 26.805,80 Udziały w obcych przedsiębiorstwach 284.000 Dłużnicy: 1) Odbiorcy 941.204,11 2) Dostawcy 39.547,62 3) Różni a) Przedsiębiorstwa pokrewne 234.090.40 b) Różne należności 37.425,09 4) Wątpliwe należności a) odbiorcy 8.052,62 b) różni 31.942,04. Materiały: 1) magazynowe surowe i diamenty 89.642,06, 2) gotowe wiertnicze 50.866,69, 3) na budowach i w Kamieniołomach 152.438.17. Sumy Przechodnie 6.905,59. Straty z lat ubiegłych 222.196,69. Ogółem suma bilansowa 3.641.659,20 **Sumy pozabilansowe** Gwarancje: wygasłe niezwrócone 613.547,29, aktualne 628.679. Gwarancje obcych przedsiębiorstw 260.000. Różni za gwarancjo hipoteczne 245.441,30. Razem sumy pozabilansowe 1.747.667,68.

Stan bierny: Kapitały własne: Kapitał Zakładowy 800.000 Kapitał Amortyzacyjny 909.536,32. Zobowiązania: Wierzyciele 1) Dostawcy 195.631,69, 2) Odbiorcy 82.466,87, 3) Różni a) Przedsiębiorstwa pokrewne 262.022,05 b) socjalne 171.779,97, c) różne 202.904,91, d) niewypłacona dywidenda i wynagrodzenia 192.031,02, e) zaległe podatki 125.367,64. Banki 278.606.24 Akcepty 253.784,43 Sumy Przechodnie 7.773,23 Kredyty hipoteczne 109.298.20 Zysk z roku sprawozdawczego 1937 50.766,75. Ogółem suma bilansowa 3.641.659,20. Sumy pozabilansowe: Zobowiązania gwarancyjne: wygasłe niezwrócone 613.547,29, aktualne 628.679. Poręczenia gwarancyjne 260.000 Zabezpieczenia hipoteczne 245.441,39 Razem sumy pozabilansowe 1.747.667,68.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 R.

Winien: Koszty administracji ogólnej 275.104,06 Koszty kredytów 129.737,46 Koszty magazynowania i ekspedycji 27.612.02 Podatki państwowe i komunalne 80.011,68 Dopłaty do ubezpieczeń socjalnych 120.266,07 Nieściągalne należności 10.921.82 Odpisy amortyzacyjne 43.305,77. Zysk z roku operacyjnego 1937 50.766,75. Ogółem 735.725,12.

Ma: Nadwyżka dochodu z wykonanych robót i dostaw 680.061,96 Nadwyżka dochodu z nieruchomości 8.560,66 Udział w zyskach w obcych przedsiębiorstwach 8.800 Nadwyżka z różnic kursowych na papierach procentowych i ze zrealizowanych kuponów 6.013,75 Bonifikata na spłacie kredytów hipotecznych 37.288,75. Ogółem 735.725,12.

Powyższy bilans wraz z rachunkiem strat i zysków został zatwierdzony przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów w dniu 27 kwietnia 1938 r.

Zakład artystyczno-rzeźbiarski i kamieniarski

JANA ZAGORSKIEGO,

SOSNOWIEC, UL. ALEJA 8, TEL. 62-248

WYKONYWA:

pomniki, grobowce i wszelkie roboty budowlane z piaskowca, marmuru i granitu oraz sztucznych kamieni, roboty betonowe i mozajkowe t. j. schody, słupy ogrodzeniowe, dreny studzienne, płyty trotuarowe, postumenty, murowanie grobów i t. p.

Wykonanie solidne i dogodne warunki płatności

Kino-Teatr „PATRIA“ L. Marcinkowski i S-ka w Sosnowcu dawn. „PALACE“

DANIELLE DARRIEUX w najlepszej swej kreacji, jako studentka, w dramacie społeczno-obyczajowym p. t.

„ZAWINIŁAM“

Tragedia dziewczyny, wśród tysiąca pokus wielkiego miasta.

O godz. 10.30 PORANEK.

Film polski **„WRZOS“**

CENY MIEJSC OD 25 GR. w ograniczonej ilości.

O GODZ. 1.30 PORANEK

„DAMA KAMELIOWA“ z Gretą Garbo

CENY MIEJSC OD 25 GR.

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO i SPRZEDAŻ

DOM

28 ubikacji do sprzedania po cenie przystępnej. Sosnowiec — Środula, Słowackiego 4 Wiadomość u Krochmala. 2012

MEBLE

gotowe i na zamówienia poleca Pierwszorzędny Zakład Tapicerski J. Tomczyk Sosnowiec, ul. 1-go Maja 14 Tel. 63-105.

TAPCZANY

hygieniczne, otomany nowoczesne, fotele kanadyjskie, leniwce. Klubowe garnitury, saloniki, materace, kozetki, siatki, wszelkie przeróbki, wykonanie solidne i gwarantowane. Ceny niskie, warunki spłaty dogodne. Firma egzystuje od 1910 r. 2033

ŚWIECE

Do Komunii Świętej i kościelne u Piotra Kołtona, Sosnowiec, Hale Rozwoju. 2130

CHRZEŚCIJAŃSKI

sklep zegarmistrzowsko - jubilerski M. Florjan, Sosnowiec, Modrzejowska 25 poleca: zegarki męskie, damskie, obrączki ślubne, pierścionki, łańcuszki, krzyżyki, medaloniki srebrne i złote, przyjmuje reperacje. Obsługa fachowa. 2025

SPRZEDAM

7 mórg z łąką, nowy dom ceglany, chlew, stodoła, ogród owocowy, okolica Siewierza. Zgłoszenia do Adm. pod „Nowe gospodarstwo“. 1996

STARE SAMOCHODY

motocykle, żelazo, maszyny różnych rodzajów skupuje Władysław Cebo, Sosnowiec, Naftowa 18, tel 615.43. 2022

PLAC

93 pr. przy ul. Będzińskiej sprzedam. Sosnowiec, Staropogońska 16 m. 7. 2027

SPRZEDAM

wolancik używany. Dąbrowa Górnicza, Królowej Jadwigi 27. 2135

— Mój przyjaciel też sądzi, że jego córka poślubiła idiotę!
— Wkrótce przekona się, że się omylił!
— Jakże, chce pan zerwać narzeczeństwo?

LOKALE

DO WYNAJĘCIA

mieszkania 4 i 5-cio pokojowe. Sosnowiec — Miła 8 m. 6. 2026

DO WYNAJĘCIA

2 pokoje z kuchnią z wygodami, sklep z mieszkaniem i [illegible] — Piłsudskiego 48. 2032

2 POKOJE

z kuchnią wynajmę od 1 maja — Będzin, Krakowska 60. 2084

DO WYNAJĘCIA

sklep z mieszkaniem zaraz. Będzin, Modrzejowska 24, Służałek. 2036

RÓŻNE

CEGIELNIA

Hofmanowska celem inwestycji przyjmie udziałowca ewent. do współwłasności. Doskonała lokata. Dąbrowa. skrzynka poczt. 125. 2034

Nauka i Wychowanie

KONCESJONOWANE

kursy kroju, szycia, modelowania Florentyny Stypułkowskiej Sosnowiec, Piłsudskiego 30. Krój najnowszy.— Kończącym — świadectwa prawne. Zapisy codziennie. 2030

ZAWODOWE

Żeńskie Kursy kroju, szycia, modelowania, bieliźniarstwa Natalii Stypułkowskiej, Sosnowiec, Piłsudskiego 14, tel. 62-498. Przyjmuje zapisy na nowy kurs. Po ukończeniu świadectwa prawne. Przyjezdnym zniżki. 2029

KONCESJONOWANE KURSY KROJU SZYCIA ZABOROWSKIEJ

przyjmują zapisy. Sosnowiec, Piłsudskiego 18.

KURSY

pisania na maszynach, czynne codziennie. Wpisy i informacje w Księgarni Polonia Sosnowiec, Hale „Rozwoju“. Tel. 6.15.36 922

POSADY i PRACE

PALACZ

potrzebny natychmiast do wypalania wapna w piecu Hoffmanowskim. Pałusiński, Sosnowiec, Środula. 1004

POTRZEBNY

zecer od zaraz do drukarni M. Stachurskiej w Olkuszu. 1990

POTRZEBNA

służąca z gotowaniem zaraz Telefon 71185. 2009

BIEGŁA

stenotypistka z dokładną znajomością francuskiego (korespondencja) poszukiwana od zaraz do większej organizacji przemysłowej w Katowicach. Reflektuje się na siłę pierwszorzędną. Oferty z podaniem kwalifikacji, życiorysu i warunków skierować należy do Administracji „Kurjera Zachodn.“ pod „K. W.“ 2000

POTRZEBNE

zdolne panny do pracowni H. Płochowej Sosnowiec, Mariacka 12. 1992

FABRYKA WYROBÓW BETONOWYCH I PRACOWNIA ARTYSTYCZNO - RZEŹBIARSKA

„WIKTORIA“

właścicielka: Wiktoria Urbańczyk

DĄBROWA GÓRNICZA:

BIURO: ul. Narutowicza 35, tel. 68 436 skrytka poczt. 98.

PRACOWNIA kamieniarska ul. Ks. Bandurskiego Nr. 17.

POLECA:

RZEŹBY ARTYSTYCZNE, POMNIKI GROBOWCE oraz schody mozaikowe, posadzki, rury kanalizacyjne, cembrowiny studzienne, słupy ogrodzeniowe, płyty chodnikowe, krawężniki i t. p. 1498

Pierwszorzędne materiały! Solidne wykonanie! Dogodne warunki płatności!

OGŁOSZENIE BANKU POLSKIEGO

Bank Polski przystępuje do sprzedaży drogą licytacji nieruchomości miejskiej, znajdującej się w Sosnowcu przy ul. Żytniej naprzeciwko Domu Społecznego Nr. hip. 870.

Nieruchomość ta składa się z ładnego placu budowlanego o przestrzeni 1857 metrów kwadratowych, czyli 72,7 prętów kwadratow., zawierającego ogród warzywno-owocowy.

Nieruchomość została oszacowana na sumę zł 20 690.—, cena wywołania wynosi zł 13.794.—

Bliższych informacji w tej sprawie udziela Bank Polski Oddział w Sosnowcu, ul. Małachowskiego 7, codziennie godz. 8—13. 2002

GABINET KOSMETYCZNY „URODA“

WŁADYSŁAWY WNUKOWEJ

dyplom. kosmet.

Sosnowiec, 3-go Maja 15, tel. 62242.

NAJLEPIEJ WYPOSAŻONY I STALE UZUPEŁNIANY W NAJNOWSZE ZDOBYCZE Z DZIEDZINY TECHNIKI KOSMETYCZNEJ —

Zapobiega wszelkim defektom cery. — Pielęgnuje skóry łojotokowe, konserwuje, doskonali, odświeża urodę, przedłuża jej trwanie. — Usuwa zmarszczki, wągry, prosaki, piegi. — Masaże, kąpiele twarzy, natryski tlenowe, złuszczanie skóry najnowszym sposobem. — Elektryzacja, naświetlania lampami: „Perihel“, „Pantahelion“, „Vitalux“.

Trwałe przyciemnianie brwi i rzęs — Fryzowanie rzęs — Depilacja brwi

Pielęgnacja włosów Maquillage Porady i wskazówki.

NATURALNE OPALANIE SKÓRY ZA POMOCĄ PROMIENI LAMPY „PERICHEL“

NAKŁADANIE SZTUCZNYCH TRWAŁYCH RZĘS

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO I SPRZEDAŻ

DOM
składający się z 9 pokoi, dwóch oszklonych werand nadający się na letnisko oraz 6 morgów gruntu i las odpowiednie na przemysł jest do sprzedania. Wiadomość w Administracji. 1778

FARBY
lakiery, natropolitura, pokost, farby olejne do studiów i plakatowe — poleca: Fr. Pietranek, Sosnowiec, Prez. Mościckiego 15 (vis a vis kościoła). Tel. 63.070. 1153

Tapczany
Otomany nowoczesne laniwce klubowe, materace, kozetki oraz przeróbki. Wykonanie solidne. Ceny konkurencyjne. Dogodne warunki spłaty poleca Zakład Tapicerski F. Fisk, Sosnowiec, Orla 15. 2105

SKŁADNICA HARCERSKA
Sosnowiec, Warszawska 1 Poleca kompletne mundury dla Organizacyj: Czerwonego Krzyża, Rezerwistów, PW i Strzeleckich.

MASZYNY
do szycia gwarantowane haftują, cerują „Omega“ i „Torpedo“ 150 zł, „Rast Gassera“ 160 zł Singera jak nowe, damskie, męskie, cylindrowe, leworamienne, mereżkarska, dziurkarka, okrętkowa, czółenkowa 60 zł. Oderberg, Sosnowiec, 3 Maja 11a 26 w podwórzu. 600

WAPNO
w bryłach i lasowane z pieca Hoffmanowskiego, znane ze swej dobroci polecają Zakłady Wapienne — Józef Pałusiński w Sosnowcu Środula ul. Bol. Prusa 8. Telef. 622-67. 1756

Piotr Tomczyk
Sosnowiec, Nowopogońska 19. Telef. 630-56. Posiada na składzie i na zamówienia

MEBLE
stołowe, sypialnie, kuchnie, sztuki pojedyncze. Nowoczesne otomany, tapczany, fotele oraz wszelkie przeróbki. Warunki dogodne! Ceny konkurencyjne. Przyjmuje pożyczki obligacje państw.

WAPNO
budowlane w bryłach, tłuste o dużej wydajności Wapienniki „Brynica“ Sosnowiec, ul. 3-go Maja 5, telefon 62659. 984

SPRZEDAMY
dom czynszowy, dwupiętrowy, oraz plac 470 przy ulicy Orlej. Bank Spółdzielczy, — Sosnowiec, ulica Mariacka 1, telefon 61-675. 1772

KOKS
generatorowy rafowany — dla warsztatów, kuźni tanio sprzedaje Fabryka Chemiczna — Dziechów. Sosnowiec, Chemiczna 10, tel. 61422

PANI!
dbająca o wygląd swej linii — pasy, biustonosze nosi tylko z chrześcijańskiej pracowni „Nina“, Sosnowiec, 3-go Maja 14. Robota solidna. Ceny konkurencyjne.

WÓZEK DZIECINNY
duży kryty nowoczesny w dobrym stanie do sprzedania. Sosnowiec, ul. Stara Nr 1 m. 2. 1991

MEBLE
stylowe nowoczesne — wyrobu własnego oraz na zamówienie — posiada na składzie, jak: sypialnie, stołowe itd. Zakład stolarski Świderski i Trepka, Sosnowiec, Sobieskiego 42-a (naprzeciw Wiejskiej) 2010

Z POWODU
wyjazdu sprzedam zaraz niedrogo fuzję z taranem do polowania. Wiadomość Okrzei 4 Gospodarz. 2015

Specjalność BUTY Oficerskie
niezadowolenie wykluczone, poleca na zamówienie dyplomowany mistrz
z Warszawy Górski
Będzin, 1 Maja 4, kl. C. m. 44. 2010

PARCELA
600 sążni do sprzedania, ma dwa wjazdy, front szeroki od ulicy, nadaje się pod budowę przedsiębiorstw lub domów mieszkalnych. Wiadomość: Kraków, ul. Mazowiecka 10. Piotr Kwaśniewski. 1997

Alboril „Z“ · Alboril
DO MOCZENIA BIELIZNY · PROSZEK DO PRANIA

Różne

NAUCZYCIELKA
z Zagórza koło Dąbrowy, chce zamienić się na inne miejsce w Zagłębiu, w Kieleckim albo Krakowskiem. — Wiadomość w Administracji K. Z. 2009

B. Felczer
Szpitala św. Łazarza w Warszawie — H. Rudziński przyjmuje w godzinach od 18 — 20. Dąbrowa Górnicza, ul. Kościuszki 2.

ONDULACJĘ
trwałą wykonuje solidnie. Pytlik, Pogoń, ul. Sucha 24. 1981

Pielęgnuj włosy!!
Szamponem ziołowym w płynie
„Orion“
idealnie myje i usuwa łupież. — Oddzielnie na włosy tłuste i suche. 2013

LECZNICA PRZYCHODNIA
„Pomoc“ chorób skórnych i wenerycznych— Sosnowiec, 3-go Maja 31. 1701

Rozjaśnia
i nadaje przepiękny blond kolor włosom — Esencja rumiankowa
„Orion“ 2015

KINO „EDEN“
DZIŚ! Humor, romantyzm, tempo, taniec i piosenki oto
„KŁOPOTY MAŁEJ PANI“
w rol. gł. Fred Astaire i fenomenalna tancerka Joan Fontaine
Pocz. I seansu 17.30 w niedzielę o g. 15.30

KINO ZAGŁĘBIE
DZIŚ! **Harry Piel i Gerda Maurus**
w najnowszym dramacie sensacyjno-awanturniczym p. t.
„ZEW DZUNGLI“
porywające sceny, niebywała tresura zwierząt
Początek seansu o godz. 17.30 w niedzielę i święta o g. 15.30.

WDZIĘK KOBIECOŚCI
i subtelną urodę osiąga każda Pani stosując szlachetne preparaty
„SEKRET PIĘKNOŚCI“
ANIDA 2024

Odciski
zgrubienia skóry usuwa
„RADIOL“ 2011

ZAGINĄŁ
pies-wilczur, odprowodzić za wynagrodzeniem Sosnowiec, Piłsudskiego 10 m. 1. 2014

PIEGI!
i nieczystości skóry usuwa
Krem „Orlando“ 2012

LOKALE

POKÓJ
umeblowany z wygodami z używalnością kuchni przy ul. 3 Maja. Wiadomość: Hala Rosenwajn, p. Próżyński. 1999

POKÓJ
umeblowany — nie — do wynajęcia, wejście z przedpokoju. Wiadomość w sklepie, Sosnowiec, ul. Narutowicza 38. 2007

NOWOCZESNE
mieszkanie 3 pokoje z kuchnią, II piętro, do wynajęcia od 1 Maja. Sosnowiec, Mazowiecka 4-1. 2020

DO WYNAJĘCIA
od 1-go czerwca rb. 4 pokojowe mieszkanie z kuchnią, wszelkimi wygodami i nowoczesnymi urządzeniami. Sosnowiec, Konrada 1-a (obok Alei). 1970

MIESZKANIE
w nowym domu, składające się z 3 pokojów i kuchni z wszelkimi wygodami do wynajęcia od dnia 1 sierpnia rb., względnie może być i wcześniej. Wiadomość u dozorcy. Sosnowiec, ul. Sienkiewicza nr 17-a. 2118

POKÓJ
z kuchnią, niski parter do wynajęcia. Konrada 4 2181

RÓŻNE
mieszkania, sklepy do wynajęcia poleca Biuro „ORS“ Kilińskiego 1. 2020

Wyciąć i zachować!

ZAWIADAMIAMY P.T. ODBIORCÓW, ŻE URZĄDZAMY

Bezpłatne pokazy gotowania elektrycznością

w dniach 6, 10, 12, 17, 19, i 24 maja w Sosnowcu w naszym lokalu propagandowym przy sklepie Elektrowni o godzinie 16.30

Oprócz demonstracji aparatów elektrycznych gospodarstwa domowego do pokazy przewidują:

1. Całodniowy posiłek dla rodziny na kuchence elektr. z obliczeniem zużycia w kWh i ceny.
2. Całodniowy posiłek dla rodziny na kuchence elektr. z obliczeniem zużycia w kWh i ceny.
3. Dietetyczne przyrządzenie potraw.
4. Potrawy z mleka.
5. Potrawy wiosenne.
6. Potrawy w piekarniku i na kuchence.

Prosimy o liczne przybycie.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM, S. A.

BIURO PISANIA PODAŃ DO WŁADZ ADMINISTRACYJNYCH I SĄDOWYCH KAROLA STANKIEWICZA
w Sosnowcu, ul. Warszawska 6, I p. Przepisywanie maszynowe. Czynne od godz. 8-ej do 19-ej. 2017

UPRZEJMIE
zaprasza Szan. Klientelę na świniobicie dn. 1, 2, 3 maja Z poważaniem Dudek, Sosnowiec, Czysta 5. 2004

Karaluchy
pluskwy i inne robactwo tępą radykalnie —
„Morant“
powtarzam:
„Morant“ 2014

PRACOWNIA
kołder przyjmuje zamówienia z własnych i powierzonych materiałów oraz stare kołdry przerabia. Sosnowiec — 3 Maja 5, w podwórzu. Maria Grudziewiczowa. 3536

POSZUKUJĘ
mieszkania 4 pokoje z kuchnią, blisko stacji. Oferty proszę składać w Administracji dla „Wnes“. 2011

DO WYNAJĘCIA
4-ry pokoje z kuchnią, z wygodami, centrum miasta Sosnowca, Piłsudskiego 8. 2129

LETNISKO
trzy pokoje kuchnia, częściowo umeblowane, piękne otoczenie, las, woda, dwa kilometry od Myszkowa wynajmę Zgłoszenia Lewartowski, — Będusz, poczta Myszków. 1984

ZGUBIONE DOKUMENTY

DOWÓD
osobisty wydany przez Starostwo Będzińskie zgubił inż. A. Wartak 2104

UNIEWAŻNIAM
zagubioną legitymację wydaną przez Fundusz Pracy w Zawierciu — Marian Gwoździk. 2132

REKLAMA JEST DŹWIGNIĄ HANDLU!

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4 Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62. Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61073
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.
Rekopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednołamowy: na I-ej stronie, względnie przed tekstem 1 zł; w tekście 60 gr.; za tekstem 45 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, ogłoszenia drobne zawierające ponad 20 wyrazów 20 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt 70 mm: w niedzielę i święta 25% drożej. Układ tabelaryczny 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca Administracja nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.
Po 10 wyrazów w każdem kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 15.00 zł.
10 drobnych ogł. 8.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 gr.

Oddziały „Kurjera Zachodniego“: BĘDZIN, Małachowskiego 7, tel. 7.13.91. — DĄBROWA, Krótka 13. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego — KIELCE, Sienkiewicza — ŁAZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIESZYCE, księgarnia W. Bagińskiej. — WIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, Fr. Cacoń. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego. — rynek, Jaworski. — CZELADŹ, Wieczorkowa, Staszica 27, KAZIMIERZ — PORĄBKA, ul. Wiejska 15, Leon Mączka.

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO“ W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYSZOWSKI